

Szolnok Megyei Jogú Város

Polgármestere

Az előkészítésben közreműködött:

Humán Igazgatóság Munkatársai

Integrációs Munkabizottság

Az előterjesztést véleményyezi:

Egészségügyi, Szociális és Sport Bizottság

Pénzügyi Bizottság

Oktatási és Kulturális Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének

2013. május 2-i ülésére

**Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának,
valamint**

**a Szolnok Integrált Városfejlesztési Stratégia részét képező Anti-
szegregációs tervének felülvizsgálatára és aktualizálására**

Tisztelt Közgyűlés!

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a városban élő halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi rétegek életesélyének javítására, - különösen a cigány/roma lakosság társadalmi és gazdasági integrációja, a kisebbségi identitás megőrzéséhez szükséges feltételek biztosítása, és a megvalósuláshoz szükséges legszélesebb körű társadalmi konszenzus kiépítése és fenntartása érdekében - 2005-ben fogadta el az első stratégiai jelentőségű alapidokumentumát.

A szegénység, és az azt kísérő jelenségek érdemi kezelése a társadalmi kohézió megteremtődésében – a gazdasági fejlődéssel szoros összefüggésben – az Európai Unió politikájában is egyre hangsúlyosabb. Az Európai Unió 2020-ig megvalósítandó stratégiájában az öt fő cél egyike a szegénység és társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem. A felzárkózási stratégia átfogó célokat jelöl ki, illetve összehangolja az egyes szakterületekre vonatkozó beavatkozásokat. Ez a szakpolitikákon átívelő fejlesztési elvek mellett, egységes indikátor és értékelési rendszer megfogalmazását jelenti.

A stratégia átfogó és specifikus célokat fogalmaz meg, melyek teljesülése állami garancia-vállalás mellett zajlik. Tekintve viszont, hogy az állami irányítás egyéb jogi eszközeként működő kormány határozat nem határoz meg kötelezően ellátandó feladatokat az önkormányzatok számára, kiemelt jelentőséggel bírnak a helyi integrációs politikában megjelenő integrációs és esélyegyenlőségi beavatkozások.

Fontos tehát, hogy a cigányság társadalmi integrációs esélyeinek növeléséhez az elérhető kormányzati segítség mellett, hosszú távú települési önkormányzati támogatásokat biztosítsunk, valamint stabil - főként lokális - társadalmi együttműködést és szolidaritást alakítsunk ki.

Mindebből adódóan, Szolnok Város elmúlt 9 éves történetében kiemelt szerepet kapott a társadalmi leszakadás és a szegénység folyamatainak kezelése, a szegregáció mértékének

csökkentése, a társadalmi együttélés és fenntartható gazdaság feltételeinek megteremtése. Az önként vállalt feladatok körében végrehajtott intézkedések összessége mutatja a település integrációs politikájának fejlesztés-központú irányát.

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programja rögzíti éves ütemezésben azokat az alapelveket és célkitűzéseket, amelyek figyelembevételével a 2012. évi cselekvési feladatterv összeállításra került, és a program mellékleteként azt a közgyűlés elfogadta.

A megvalósítás garanciális elemeként, a Közgyűlés felhatalmazása alapján az Integrációs Munkabizottság folyamatosan ellátta a társadalmi előkészítést, egyeztetést, valamint koordinálta és végezte az Integrációs Program gyakorlati megvalósítását, a költségvetési rendeletben biztosított integrációs szakfeladati forrás szakszerű felhasználását.

Az Integrációs Program végrehajtását koordináló munkatestület tevékenységének szervezésében változás következett be 2012. szeptemberében. Az állam-, és közigazgatás strukturális reformjához kapcsolódó személyi változások következtében, az addigi elnöki feladatokat ellátó Dr. Kállai Mária alpolgármester Asszonyt a MK Miniszterelnöke a megyei Kormány megbízottá nevezte ki. Miután az Integrációs Munkabizottság irányítását 2008. és 2012. között a humán ágazatért felelős alpolgármester végezte, ezen feladatkör átmeneti megüresedése okán, az ügyrend szerint az ImB irányítását a társelnök és a titkár látta el. A személyi változásból eredő irányítási és strukturális megújítás a 2013. év feladata.

A 2012. évi integrációs tervezést és a végrehajtható operatív beavatkozásokat kedvezőtlenül befolyásolta, hogy az előző tárgyidőszakhoz képest a költségvetési rendelet 37,5%-al csökkentett, 2.500.000,- Ft „Integrációs Program” szakfeladati forrást irányozott elő. Ugyanakkor ezen döntés háttérében álló, a költségvetési stabilitást szem előtt tartó intézkedés is az integrációs beavatkozások önként-vállalt ellátása mellett foglalt állást, annak egyértelmű támogatását jelzi.

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának integrációs politikája egy modern, az európai értékrendet képviselő és az emberjogi szempontokat kiemelten szem előtt tartó, stratégiai gondolkodást hordozó döntések és koordinált cselekvések összessége. Az Integrációs Program bevezetése óta többször jeleztük, hogy a 2004-től önként vállalt társadalmi felzárkózás támogatásának feladata országosan egyedül álló kezdeményezés, amely előre láttatta a szegénységi folyamatok alakulását és dimenzióit, valamint a hazai szociálpolitika tarhatatlanságát.

A társadalmi integrációt célzó beavatkozásaink alapvetése, hogy azoknak kizárólag a célcsoportokat jelentő rászorulóknak szükségletein kell alapulnia, velük aktív kommunikációt szükséges fenntartani, és az életkörülményeik javítását célzó programok kizárólag az aktív és tevékeny közreműködésükkel valósulhatnak meg. Ezen megállapításaink és elvi szakmai rendszerünk napjainkban a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási (és Roma) Stratégia alapértékeit jelentik.

SZMJV Önkormányzata Integrációs Programja és Anti-szegregációs Terve együttesen a szegénység szempontjából meghatározó speciális problématerületek (gyermekszegénység, cigány-/romaügy, hátrányos helyzetű városi területek felzárkóztatása) hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani.

A 215/2008. (VII. 24.) számú Közgyűlési határozattal elfogadott IVS mellékletét képező Anti-szegregációs Terv (továbbiakban: ASZT) elkészítésének önkormányzati kötelezettsége is azt támasztja alá, hogy a hosszú távú integrációs stratégiaalkotás megkerülhetetlen, melynek célja, a városban élő cigány/roma lakosság társadalmi integrációja, a kisebbségi identitásuk megőrzéséhez szükséges feltételek egyidejű biztosításával. Az ilyen összehangolt adminisztratív cselekvés hivatott elősegíteni az elsődleges munkaerő-piacon munkalehetőség és piaccgazdasági pozíció biztosítását, az adófizető állampolgárrá válást, az emancipált társadalmi státuszt, a nem cigány kisebbséghez tartozókkal egyenrangú közéleti szerepvállalási lehetőséget, jogot és feltételeket a cigány/roma kultúra értékeinek, és a szabadon választott kisebbségi identitás megőrzésére és megerősítésére.

Az IVS ASZT által lehatárolt szegregátumokban élők - jellemzően cigány/roma nemzetiséghez tartozók - specifikus problémáira komplex megközelítéssel kell reagálni, amely magában foglalja a célzott megelőző programokat, az egyéni felelősség tudatosítását, az egészséges lakhatáshoz és környezethez való hozzáférést, illetve annak megőrzését, a foglalkoztathatóság javítását, valamint a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. Ugyanakkor a rövid és középtávú beavatkozások tervezése során, fontos az érzékenységre a társadalmi folyamatok változásai, valamint a társadalmi felzárkózás területén jelentkező interdiszciplináris kutatási eredmények iránt. A közgyűlési döntések perspektivikus céljainak - mint a telep-felszámolás - elérése során, szükséges az aktuális politikai-, társadalmi-, gazdasági környezethez való rugalmas alkalmazkodás. *Amennyiben átmenetileg nem lehetséges a telepfelszámolás folytatása, ott az elemi lakhatási és higiénés feltételek biztosítását, és a továbblépés, a lehetséges kitörési pontok azonosítását kell célul kitűzni.*

Ezen, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiában rögzített szociális város-rehabilitációs specifikus elvi célrendszer alkalmazása rámutatott, hogy romló gazdasági körülmények mellett is sikeresen folytathatóak a lokális és térségi integrációs politikák. A minimális saját forrás ráfordítását lehetővé tévő integrációs fejlesztés eredményei a partnerség fokozásával, a szolgáltatások fókuszálásával és minőségi emelésével, az érintettek aktivitásának fokozásával, az együttműködés magas szintű működtetésével, valamint az elérhető külső források optimális kihasználásával, gazdasági válság időszakban is biztosíthatóak.

Az is látható, hogy a rászoruló, különösen a cigány/roma és többségi társadalom tagjai között szakadék húzódik. Az egyes integrációs feladatok végrehajtása során - az egyes társadalmi csoportok érintettségétől és vélt „érdeksérelmétől” függően - kiéleződő vita és megosztott társadalmi vélekedés alakulhat ki, melyek kezelése során rettentően fontos a Közgyűlés döntéshozóinak következetes kiállása, mivel a társadalmi megbékélés és konstruktív együttélés lépcsőzetesen a demokratizálás, a legitimitáció és a mobilizáció elveinek figyelembevételével dolgozható ki sikeresen.

A fentiekben rögzített szakmai értékekre figyelemmel a költségvetésből finanszírozható cselekvési feladatok változatlan felültervezésének magyarázata a több éves, évtizedes lemaradás, a cigány/roma nemzetiségi lakosság halmozott hátrányokkal terhelt társadalmi helyzete, mely halmozott megfosztottság miatt fontosnak tekintjük a feladatok sokaságának szerepeltetését a munkatervben, még akkor is, ha a komplex megvalósításra tárgyidőszakonként kevés esély mutatkozik, hisz ez által legalább nő az előkészítés, illetve az együttgondolkodás dinamizmusa a megvalósítás érdekében.

Tisztelt Közgyűlés!

Ahogy az az korábbi szakmai értékeléseinkben rögzítettük, melyet a partneri visszajelzések is igazolnak, Szolnok Város Integrációs Programja lokális cselekvésre építő, de globális gondolkodást mutató, országosan mintaértékű kezdeményezés. Célja a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoporthoz tartozók, kiemelten a cigány/roma nemzetiséghez sorolható polgárok esélyegyenlőségének javítása, leszakadásuk megállítása, és társadalmi integrációjuk elősegítése, úgy, hogy közben meg tudják őrizni a saját kulturális és közösségi értékeiket.

A program elindítása az eltelt majd 9 évben egy minőségileg magasabb dimenzióba helyezte a probléma kezelését és a – A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény alapján névváltoztatáson átesett - Roma Nemzetiségi Önkormányzattal való kapcsolattartás gyakorlatát, növelve annak hatékonyságát és eredményességét. Elmondható továbbá, hogy Szolnok Városban intézményesült önkormányzati gondoskodással, prioritássá fejlődött a hátrányos helyzetű helyi lakosok integrációjának támogatása.

A tárgyevi integrációs célkitűzéseink, valamint az IVS Anti-szegregációs Tervben foglalt feladatok teljesülését nagymértékben segítheti két önkormányzati pályázat - TÁMOP-5.3.6. „Komplex telep-program”; és ÉAOP-5.1.1./B.2-12 kiemelt projekt, „Szolnok nyugati városrész szociális rehabilitáció” - elnyerése, melyek révén önként-vállalt feladataink költségének jelentős része 18-24 hónap között biztosítható. Mindkét - SZMJV PH Fejlesztési Igazgatóság által koordinált és a Szolnok Városfejlesztő Zrt. által benyújtott - projekt Szolnok Város két olyan, - egymástól független - akcióterületén valósulna meg, melyek szegregációs index mutatói messze a városi átlag fölött vannak, és nagyszámú mélyszegény cigány/roma nemzetiségű lakosnak biztosít életminőség-, és életesély javító ellátásokat.

Az Integrációs Munkabizottság áttekintette a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs programjáról, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításáról szóló 144/2005. (III.31.) számú közgyűlési alap-határozathoz kapcsolódó 60/2012. (III.29.) közgyűlési határozat 1. számú mellékleteként elfogadott cselekvési feladatterv, valamint a 215/2008. (VII.28.) számú közgyűlési határozat mellékletét képező Anti-szegregációs Terv végrehajtását.

Egybehangzó szakmai és szakértői álláspont, hogy az IVS Anti-szegregációs Tervének következetes folytatására, a szegregációval sújtott cigány/roma nemzeti kisebbséget érintő komplex telepprogramok folytatására szükség van. Mint azt az előterjesztés indoklása is rögzíti, ahol lehet, a telepek felszámolását, ahol nem, ott **az elemi lakhatási és higiénés feltételek biztosítását, és a továbblépés, a lehetséges kitörési pontok megtalálását kell célul kitűzni.** A szegregációs tényezők hatását ez utóbbi esetben is kezelni, csökkenteni kell. Ezen belül elsőbbséget kell élvezniük a probléma gyökerét célzó intézkedéseknek, vagyis azoknak, melyek hozzájárulnak a szegénység átörökítésének megszakításához.

A cselekvési feladattervekben foglalt feladatok, célkitűzések jelentős része megvalósult, vannak feladatok, amelynek végrehajtása érdekében jelentős lépések történtek, és vannak olyan célok, melyek továbbgondolást vagy kimunkálást igényelnek.

Az Integrációs Munkabizottság felülvizsgálta és aktualizálta Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának 2013. évi Cselekvési Feladattervét, melyet a határozati javaslat mellékleteként javasol elfogadni. A Munkabizottság nevét – tekintettel arra hogy nem az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában szereplő bizottságról van szó – az egyértelműség érdekében Munkacsoportra szükséges módosítani.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megvitatására és a következő határozati javaslat elfogadására:

...../2013. (V.2.) sz. közgyűlési határozat

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának, valamint a Szolnok Integrált Városfejlesztési Stratégia részét képező Anti-szegregációs tervének felülvizsgálatáról és aktualizálásáról

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 6.§ a) pontjában, 10.§ (2) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva, figyelemmel a Kormány 1430/2011.(XII.13.) Korm. határozatával elfogadott „a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról, valamint végrehajtásának a 2012-2014. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről, továbbá a Kormány és az Országos Roma Önkormányzat között kötött keret-megállapodásban foglalt számszerűsíthető célkitűzések elérése érdekében kidolgozott részletes intézkedési tervről szóló 1338/2011. (X.14.) Korm. határozatra, és „a területi felzárkózási koordinációs központi és felnőttképzési feladatot ellátó regionális képző központok irányításáról, feladatairól szóló 3/2011. (II.11.) KIM rendeletben foglaltakra az alábbi határozatot hozza:

1./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte és tudomásul veszi az előterjesztés mellékletét képező Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programjáról, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításáról, valamint az IVS Anti-szegregációs Terv 2012. évi intézkedéseinek eredményeiről szóló beszámolót.

2./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadja a határozat mellékletét képező Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának 2013. évre vonatkozó Cselekvési Feladattervét, ezzel egyidejűleg a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának, valamint a Szolnok Integrált Városfejlesztési Stratégia részét képező Anti-szegregációs Terv felülvizsgálatáról és aktualizálásáról szóló 60/2012. (III. 29.) számú közgyűlési határozat mellékletét hatályon kívül helyezi.

3./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése szükségesnek tartja az Integrált Városfejlesztési Stratégiáról szóló 215/2008. (VII.24.) számú közgyűlési határozat mellékletét képező Anti-szegregációs Terv 2015–ig történő felülvizsgálatát.

Felelős: Szalay Ferenc polgármester

Határidő: 2015. december 30.

A végrehajtásban közreműködik: Humán Igazgatóság koordinálásában a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei

4./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programját támogató és koordináló szervezet nevét Integrációs Munkacsoportra módosítja. A továbbiakban ahol közgyűlési határozat Integrációs Bizottságot említ, azon Integrációs Munkacsoportot kell érteni. A Közgyűlés felhatalmazza a polgármestert, hogy az Integrációs Munkacsoport irányítására és a koordinációs feladatok ellátására új elnököt kérjen fel.

Felelős: Szalay Ferenc polgármester

Határidő: 2013. május 15.

A végrehajtásában közreműködik: Humán Igazgatóság koordinálásában a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei

Értesülnek: Szalay Ferenc polgármester
Szabó István alpolgármester
Balla György alpolgármester
Dr. Sebestyén Ildikó jegyző
Dr. Rácz Andrea aljegyző
A Polgármesteri Hivatal igazgatói
Integrációs Munkacsoport tagjai a Humán Igazgatóság által
Munkalehetőség a Jövőért Szolnok Non-profit Kft. Vezetője
Kozák Ferenc SZMJV Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Szolnok, 2013. április 25.

Szalay Ferenc

**SZOLNOK MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
INTEGRÁCIÓS PROGRAMJÁNAK
2013. évi CSELEKVÉSI FELADATTERVE**

(A feladatalapú tervezés során kizárólag a kiemeléssel jelölt feladatok megvalósítási költsége került rögzítésre a költségvetési rendeletben!)

1. Jogegyenlőség érvényesítése

a. A halmozottan hátrányos helyzetű, főként cigány/roma származású lakossági szükségleteken alapuló időszakos vagy rendszeres tanácsadó- és jogsegély-szolgáltatás, valamint jogegyenlőségi koordinációs szakmai fórum működtetési feltételeinek biztosítása.

A szükségletekre épülő jogsegély-szolgáltatás, főként a Szolnoki Roma Nemzetiségi Önkormányzat, valamint a Család-, Esélyteremtési és Önkéntes Ház jogi segítségnyújtó- és antidiszkriminációs szolgáltatások hozzáféréseinek és népszerűsítésének támogatásával, lehetőleg olyan elismert, szakmai ismerettel és tapasztalattal rendelkező szervezettel illetőleg szakemberekkel, amelyek elfogadottak a hátrányos helyzetű, elsősorban cigány/roma származású lakosok között.

b. *Szakmai, szakmaközi konferencia, egyeztetések, fórumok, tapasztalatcserék folytatása.* A települési esélyegyenlőségi és anti-diszkriminációs kiadvány igény szerinti sokszorosítása, eshetőlegesen szükség szerinti átdolgozása, mely tartalmazza a jogegyenlőség biztosításában Szolnok városban tevékenykedő szervezetek leírását, azok feladatkörét, elérhetőségüket és a jogi segítségnyújtás igénybevételének módjait.

2. Életminőség javítása, közösségi szocializáció

a. Az Integrált Városfejlesztési Stratégia mellékletét képező Anti-szegregációs Tervhez igazodóan a szegregált területeken lévő önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások karbantartásához, telepszerű lakókörnyezetek rehabilitációjához, és anti-szegregációs beavatkozásaihoz kapcsolódóan folytatni kell a tervezési, előkészítési folyamatot. A Mobilizációs Terv ütemezése alapján, támogatni kell a Törteli úti elköltöző családok beilleszkedését segítő szociális szolgáltatások fejlesztését.

A területi szegregáltság teljes megszüntetéséig szociális rehabilitációs programokkal, közösségi szociális funkciók kialakításával, környezeti és egészségügyi ártalomcsökkentő programokkal kell elősegíteni a rászorulóknak életkörülményeinek javítását.

b. *Tovább kell folytatni a hátrányos helyzetű, kiemelten a cigány/roma fiatalok szabadidős, -különösen a nyári tanítási szünetben szervezett - sportolási és táboroztatási lehetőséghez való hozzájutásának javítását, ösztönözve és elősegítve az egyéb önkormányzati és külső forrás bevonását e célra.*

c. Kiemelten azon alapfokú nevelési-, oktatási intézményekben és iskolarendszeren kívüli hátránykompenzáló oktatási programokban, valamint korai beavatkozást középpontba állító hátránykompenzáló projektek során, ahol jelentős számban koncentrálnak fogyasztási-, és lakáskörülményi szegénységben élő kiskorúak, lehetőség szerint támogatni kell az intézményi integrációs programok megvalósításának folyamatát. Segíteni kell az egészségügyi-, higiéniai-, és érzelmi nevelést célzó szocializációs gyakorlatokat, kommunikációs nevelést, a szülői-, családi-, és közösségi együttműködés keretében szervezett rendezvények, programok megvalósítását.

d. Folytatni kell a szegregátumok és perifériás területeken élők biztonságát növelő önkormányzati bűnmegelőzési programok innovatív fejlesztését, és támogatni kell a helyi közösségek önvédő képességét növelő kezdeményezéseket, a tolerancia-erősítő, valamint a közterületek közösségi használatba vételét célzó programokat.

e. Az IVS Anti-szegregációs Terv és szociális város-rehabilitációs fejlesztés előttünk álló feladatainak tervezhetősége, ezen belül azon válságterületek és közösségek láthatóvá tétele érdekében, melyeket leginkább sújtja a szegénység és társadalmi kirekesztettség, lehetőség szerint a stratégiai tervezést támogató ún. „Települési Válság-térkép”-et kell létrehozni.

3. Oktatás, képzés

a. *„A hátrányos helyzetű tanulók elismerésére kidolgozott elvek alapján, tovább kell folytatni a Szolnok Megyei Jogú Város területén állandó lakóhellyel rendelkező tanulmányi, kulturális, művészeti, közösségi és sport területen kiemelkedő tevékenységet végző hátrányos helyzetű, elsősorban cigány/roma származású tanulók jutalmazását, - lehetőség szerint - évi egy alkalommal.*

b. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata integrációs és anti-szegregációs céljaival összhangban, meg kell vizsgálni egy települési „integrációs szakmai díj” bevezetésének lehetőségét, a Szolnok városban állandó lakhellyel rendelkező halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók életkörülményeinek javításában, a rászoruló társadalmi hátrányainak kompenzálásában kiemelkedő teljesítményt nyújtó és példaértékű áldozatvállalást tanúsító szakemberek elismerésére, évi egy alkalommal.

c. *A cigány/roma tanulók számára minőségi szakképzettséget és érettségit adó középfokú oktatási intézményekbe való bekerülésének elősegítése céljából képességfejlesztő és tehetséggondozó felkészítő képzések kimunkálása, bevezetése, és a működő programok - kiemelten a TANODA-k - fenntarthatóságának támogatása, valamint felsőfokú képzésbe történő bejutást támogató rendszerek fejlesztése.*

d. Lehetőség szerint azon közoktatási intézményben, ahol jelentősebb számban tanulnak cigány/roma tanulók, kezdeményezni kell, hogy olyan cigány/roma származású, illetve romológus szakképzettséggel rendelkező szociális munkást, pedagógiai asszisztent vagy szabadidő szervezőt alkalmazzanak, akik közvetlenül is segíthetik a tanulni vágyó fiatalokat. Ezen humán-erőforrás rendelkezésre állásáig, a közfoglalkoztatott segítő asszisztensek alkalmazásának kezdeményezése indokolt az oktatási célok teljesülése érdekében.

e. Szükséges kezdeményezni azon közoktatási intézményekben, ahol erre igény mutatkozik a cigány/roma nyelvi-, művészeti- és népismereti oktatás megszervezésre kerüljön.

f. Tovább kell folytatni és a megkezdettek szerint, tájékoztató és szervező munkával elő kell segíteni az érintettek minél szélesebb körének részvételét az alábbi célcsoportok és célok vonatkozásában:

f.a./ 8 osztályt el nem végzett személyek motiválása az általános iskolai tanulmányaik befejezésére,

f.b./ valamint az ezt követő első szakma megszerzésére,

f.c./ cigány/roma származású munkavállalókat alkalmazó vállalkozások partnerségi bevonása,

f.d./ a szakmai gyakorlatot biztosító cégek ösztönzése.

g. Kezdeményezni kell a továbbfolytatását a horizontális együttműködést támogató adaptációk elterjedésének, különösen a pedagógusok – lehetőleg akkreditált – romológiai továbbképzését, valamint a hospitalizáció, DIFER mérés képzési lehetőség és szükséges mérőeszközök bevezetésének vizsgálatát. Szükséges kezdeményezni a romológia képzés kiterjesztését a középfokú oktatási intézményekre is.

h. Tovább kell folytatni Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatához tartozó azon köztisztviselők, és közalkalmazottak, valamint a szolnoki szociális ellátásban dolgozók és a közfoglalkoztatásban foglalkoztatott segítők romológiai továbbképzését, akik munkájuk során kapcsolatba kerülnek cigány/ roma származású állampolgárokkal.

i. Segíteni kell a gyermekszegénység és a gyerekek társadalmi kirekesztettségének visszaszorítását célzó, a szegénység átörökítésének megszakítását, a tanulási, nevelési problémák megelőzését, és a megfelelő környezet, támogató kapcsolatok, tudás és készségek korai fejlesztését végző programok - különösen a Biztos Kezdet Gyerekház projektek – működési stabilitását és megvalósulását.

4. Foglalkoztatási célok eléréséhez szükséges eszközrendszer

a. Foglalkoztathatóság növelése érdekében a foglalkoztatás elősegítésében és a munkanélküliek ellátásában feladatokkal rendelkező intézményekkel és szervezetekkel szoros együttműködés további erősítése, az alábbi célok, prioritások tekintetében:

a.a./ felzárkóztató képzések

a.b./ esélyjavító motivációs, kommunikációs, munka-erőpiaci készségfejlesztő programok, családtámogatások,

a.c./ iskolarendszeren belüli felnőttképzésben és iskolarendszeren kívüli betanító, OKJ-s képzésben való részvétel,

b. Esélyegyenlőség biztosításához szükséges feltétel- és eszközrendszer kidolgozásának folytatása, kiemelt figyelemmel az alábbiakra:

b.a./ pozitív példák bemutatása, amely mérsékelheti az intoleranciát,

b.b./ határozottabb fellépés a negatív diszkrimináció ellen, a cigány/roma érdekképviselői szervezetek aktív közreműködésével,

b.c./ kapcsolatfelvétel Szolnok Megyei Jogú Városban működő jelentősebb munkáltatókkal a cigány/roma lakosság foglalkoztatásnak élénkítése céljából, részvétel a munkáltatók és munkavállalók érdekképviselői szerveinek fórumain,

b.d./ a média bevonása kapcsán pozitív előremutató példák, események, sikeres pályázati programok bemutatása,

b.e./ célcsoporti esélynövelő fórumok, az öngondoskodás szemléletének elterjedését támogató szociális rehabilitációs programok létrehozása cigány/roma civil szervezetek bevonásával.

c. Foglalkoztatási szint emeléséhez szükséges feltételrendszer kidolgozása az alábbi prioritások vonatkozásában:

c.a./ cigány/roma szervezetek felelősségvállalása a cigány/roma lakosság mozgósításában, a programban való bennmaradás biztosításában,

c.b./ cigány/roma civil szervezetek megerősítése,

c.c./ cigány/roma civil szervezetek mentori- (segítő), és önkéntes hálózatának kialakítása,

c.d./ városfejlesztési beavatkozások során a helyi munka-intenzív szektorok bővítése,

c.e./ a vállalkozóvá válás segítése a JNK-Szolnok Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Szolnoki Kirendeltség és Szolgáltató Központja eszközrendszerének felhasználásával. A vállalkozni szándékozók részére tájékoztatók szervezése, szaktanácsadás biztosítása,

c.f./ a cigányok/romák munkaerő-piaci integrációját támogató programok, pályázati lehetőségek feltárása.

d./ A közfoglalkoztatás keretében történő munkavégzés támogatása és feltételrendszerének javítása mellett, - elsődlegesen a már működő és fenntartási kötelezettséget jelentő projekteket érintően - folytatni kell a foglalkoztatási szint emelése érdekében a közfoglalkoztatás új területeinek kutatását és szervezését, a cigány/roma szervezetek és mentorok támogató tevékenységének fokozásával.

5. Informatika, kultúra, kommunikáció

a. Elősegíteni és támogatni kell Szolnok városban a cigány/roma kultúra értékeinek és emlékeinek felmérését a Szolnoki Roma Nemzetiségi Önkormányzat, valamint civil szervezetek és aktivisták bevonásával. A felmért és összegyűjtött kulturális értékeket és emlékeket lehetőség szerint kiadványba kell foglalni.

b. Meg kell vizsgálni a cigány/roma kulturális és nyelvi értékeket megjelenítő katalógusok elkészítésének lehetőségét, digitális rendszerbe történő rögzítését, továbbá Szolnok város és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat honlapján cigány/roma nemzeti kisebbség értékeit tartalmazó, közérdekű információkat és programokat közvetítő integrált megjelenés lehetőségét.

c. Szolnok városban jelentkező igények felmérését követően a cigány/roma kulturális - tehetségkutató, folklór, tematikus, szórakoztató - rendezvényeknek, lehetőség szerint a városi rendezvények körébe történő integrálásának elősegítése, a hagyományörző csoportok nyilvános szerepléséhez szükséges eszközök és feltételek biztosításának támogatása.

d. Cigány/roma írott sajtó terjesztése, bővítése annak érdekében, hogy minél több anyanyelvi érték és információ jusson el a lakossághoz, a cigány/roma programokat érintően, több pozitív példa és gyakorlat bemutatása.

e. Közreműködés az Integrált Városfejlesztési Stratégia Nyugati Városrészi akcióterületén tervezett közösségi közművelődési és szabadidős tér funkcionális kialakításában és működtetési koncepciójának kimunkálásában. Ennek során össze kell gyűjteni a modellezhető igények és elképzelések felmérését a cigány/roma kisebbségi érdekképviselők és civil fórumok bevonásával.

6. Egészségügy

A halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, kiemelten a szegregált lakókörnyezetben élők egészségügyi állapotának javítása érdekében, az ingyenesen igénybe vehető egészségügyi szűréseken való részvétel ösztönzése, elősegítése. A szociálisan rászorulóknak számára helyben történő mobil szűrés feltételeinek biztosítása, valamint a *hátrányos helyzetű közterületek közegészségügyi feladatainak, és közösségi környezettudatosságot javító akciók támogatása.*

7. Értékelés

Az Integrációs Munkacsoport által végzett éves munkát, valamint az Anti-szegregációs Terv feladatainak végrehajtását, illetőleg megvalósítását minden évben egy alkalommal értékelni kell.

Határidő: Az 1.,2., 3.b-i.,4.,5., 6., 7. pontok tekintetében: 2014. március 31.

A 3.a. pont tekintetében: 2013. december 20.

Felelős: polgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Felkérésre Integrációs Munkacsoport

Az 5.,6. pont tekintetében felkérésre Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Beszámoló
Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programjáról, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításáról, valamint az IVS Anti-szegregációs Terv 2012. évi intézkedéseinek eredményeiről

Tisztelt Közgyűlés!

Az Integrációs Munkabizottság Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javítása érdekében végzett 2012. évi tevékenységről az alábbi tájékoztatót és eredményértékelést adja:

1. Az Integrációs Program és Cselekvési feladatterv megvalósítása érdekében végzett tevékenység

Az Integrációs Program eltelt 9 éve a dinamizmus és fenntartható fejlődés jegyében zajlott. A cselekvés fókuszába azokat az innovatív megoldásokat állítottuk, melyek garantálták a szociálisan rászorulóknak életesélyeinek javítását, arányosságot teremtettek a települési fejlesztések területi egyenlenségei okán kialakuló humán szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférésben, és amelyek figyelembe vették az önkormányzati gazdálkodás arányossági szempontjait. Ez utóbbi jelentősen meghatározta az Integrációs Munkabizottság operatív lehetőségeit, és a Cselekvési Feladattervi célkitűzések megvalósíthatóságának mértékét.

Mint már az előterjesztésben is rögzítettük, az önkormányzati működési stabilitás érdekében kényszerű kompromisszumot kötöttünk a tárgyévi szakfeladati forrás mértékében. A költségvetési rendeletben biztosított 2,5 millió forint előre vetítette, hogy az önerős integrációs fejlesztések és jelentős költségvonzattal járó anti-szegregációs műszaki beavatkozások nem lesznek teljesíthetőek.

Mind ennek ellenére, az Integrációs Munkabizottság működését a csökkentett források nem bizonytalanították el. Ha bár a programnak nem feladata gazdasági válsághelyzet kezelése, az abból kialakuló egyéni-, és családi-, súlyosabb formájában közösségi krízishelyzetek kezelése viszont már igen.

Az Integrációs Program első kimagasló sikere a tárgyidőszakban mutatkozott meg. Kijelölésre kerültek azon primer programok, amelyek megtartása az önkormányzat erkölcsi kötelezettségévé vált az eltelő évek során. Ezen önálló projektek hozzáadott társadalmi értéke, az érintett célcsoport kiterjedtsége, vagy a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításában elért eredmények okán, olyan szükséglet-növekedés és együttműködési aktivitás generálódott, melyeket szükségszerűen meg kellett tartani.

Ezen programok fókuszában a gyermekszegénység elleni küzdelem és az értékteremtő teljesítmények elismerése és népszerűsítése állt. Teljes szakmai egyetértés alapján, megtartottuk a kimagasló tanulmányi előmenetelt elérő HHH tanulók elismerésének rendszerét, a rászoruló családokban nevelkedő tankötelesek nyári szabadidős táboroztatását, valamint a korai beavatkozást középpontba helyező-, és a továbbtanulási utakat erősítő szolgáltatásokba bekapcsolódó gyerekek életesélyeinek javítását.

Mindezek mellett, továbbra is hangsúlyozottan kezeltük a mélyszegénységgel sújtott társadalmi réteghelyzetben lévők körében felülreprezentált cigány/roma nemzetiség kulturális identitásának megőrzését, önazonosságának vállalását, és társadalmi elfogadását elősegítő projektek támogatását.

A jelentős szakfeladati forrás-csökkenéssel párhuzamosan, a gazdasági válság folyamatok által generált mélyülő társadalmi elszegényedést tapasztaltunk. A folyamatok kezelésében felértékelődtek az Integrációs Programban foglalt komplex humán fejlesztési rendszerek, melyek egyes települési krízisterületeken történő alkalmazása jelentősen lassította a marginális területek további leszakadását és a közállapotok romlását.

Köszönhetően elsősorban SZMJV polgármesterének és a humán területért felelős alpolgármesternek, a 2011 évben elindított offenzív partnerségi stratégia a tárgyévben meghozta a kívánt eredményt. Az ágazati minisztérium támogatásával Szolnok Város bekapcsolódhatott egy országos „telepi modell-program”-ba, melynek irányítója a Türr István Képző és Kutató Intézet (továbbiakban: TKKI). Szolnok Város mellett további 7 - a LHH kistérségbe sorolt – szegregátummal rendelkező település került bevonásra a 410 millió forint hazai forrásból megvalósuló programba.

A megvalósításról szóló Konzorciumi Együtműködési Megállapodást 2012. 02. 21-én írtuk alá, melyben támogatott tevékenységet kizárólag a TKKI látott el. A költségvetési forrásból Szolnok Város számára 50 millió forint lett előirányozva, melyből a projekt végére mintegy 30 millió forint került helyben felhasználásra. A program értékelésére a beszámolóban később visszatérünk.

A kísérleti program egyben az Integrációs Program indirekt monitoring vizsgálatának is megfelelt, mivel egzakt következtetések vonhatóak le az alkalmazott cél-, és eszközrendszer hatékonyságára, valamint a partnerszervezetek elköteleződésének mértékére vonatkozóan. A megszerzett tudás birtokában elmondható, hogy a program igazolta korábbi felvetéseinket. Alkalmazott elveink és módszereink megfelelnek az uniós és hazai szakmai elvárásoknak, valamennyi elért eredményünk megfelelő fundamentuma a további integrált fejlesztéseknek. A koordináló testület partnerszervezetei körében többségben vannak azon szervezetek, akik elkötelezettek a társadalmi felzárkózás elősegítésében, és szervezetfejlesztéseik körében növekvő szerepet töltenek be a külső forrásból megvalósuló és minőségi szolgáltatás-bővülést eredményező intézményi projektek. (Ezen szervezetek tevékenységét külön fejezetben mutatjuk be.)

A modell-program diszfunkcionális működési tapasztalatokat is felszínre hozott. Egyrészt az egyes intézmények eltérő szervezetvezetési-, és irányítási elveiből adódóan, valamint jog-, és kompetencia-értelmezésből adódtak kommunikációs problémák. Komoly szakmai kihívás egy központi költségvetési szervezet által irányított, önkormányzati tulajdonon, magánszemélyek képzésével és foglalkoztatásával, szervezetközi szakmai együttműködés és mentorálás mellett megvalósítani egy városrészi szegregátum fejlesztést. Az önkormányzati kötelezettség-vállalás alapján, együttműködési kényszerhelyzetben lévő vagyongazdálkodó szervezetek jellemzően kerültek a felelősség-vállalást, közreműködéseik során passzív hozzáállást tanúsítottak. Részben ebből eredően a mai napig nem zárultak le a vagyonszerzési egyeztetések.

A másik probléma-terület a központi irányító szervezet kommunikációs és kapcsolattartási stílusából adódik. A TKKI egy központosított irányítású szervezet, amely jellemzően döntéseit saját vezetési rendszerében hozza meg, és azok vonatkozásában minden egyeztetést elhárít vagy lehetetlenné tesz. Ily módon rendkívül rugalmasnak és konstruktívnak kellett lennünk, hogy a 2012.03.01. és a 2012.06.30. között, mintegy 50 fő bevonásával lebonyolított

betanító jellegű képzéssel kombinált közfoglalkoztatás, a mellé rendelt 12 család lakhatási feltételeinek javításával, és humán szolgáltatások fejlesztésével megvalósuló projekt a várakozáson felüli eredményességgel záródjon.

A fejlesztési tapasztalatok másik jelentős hozadéka, a HHH társadalmi réteghelyzetben lévő kedvezményezettek életstratégiai szemléletével összefüggő ismereteink bővülése. Változatlanul felül reprezentált a szociális rászoruló körében a cigány/roma nemzetiségűek aránya. Ezen mélyszegények körében pozitív irányú elmozdulás tapasztalható a képzéssel és oktatással kombinált foglalkoztatás iránt, a szükségletek elmozdulása érzékelhetően a munkaviszonyból származó jövedelem megszerzése irányába mozdult el. Azon családok körében, ahol tartós munkajövedelem mutatható ki, jelentősek az életkörülményi javulások, és amelyeket erkölcsi értéknövekedés és az egyéni szükségletek minőségi átrendeződése követ. A tartós, és megtartható eredmények gátja a folyamatos foglalkoztatás hiánya. A munkahely elvesztése - tartalékok hiányában – ismételten peremhelyzetbe sodorja ezen családokat, amelyek az erkölcsi veszélyzónák irányába mozdíthatja el cselekvéseiket.

A mélyszegénység túlélési stratégiák kialakulásához vezetett, amelyek körében központi, de nem kizárólagos szerepet töltenek be a pénzübeli-, és természetbeli szociális juttatások. Miután ezen alanyi jogon igényelhető ellátások differenciált támogatást nyújtanak a többgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő szülőknek, a mélyszegény társadalmi réteghelyzetben lévők körében csekély a házasságok száma. Az is látható, hogy a közös háztartásban élésre vonatkozó adatszolgáltatás során, valótlan tartalmú jognyilatkozatok születnek valamennyi felnőtt korú ellátási jogosultságának megszerzése érdekében.

Mindezek ellenére a gyermekvállalási hajlandóság csekély összefüggést mutat az elérhető családtámogatások mértékével. A mélyszegények gyermekvállalása sokkal inkább a társadalmi kirekesztéssel sújtott társadalmi réteghelyzetűek „öröm-képzés”-ével jellemezhető, amely sokkal inkább biztosítja a nemzeti fennmaradást, mint a családok egzisztenciális stabilitását.

A folyamatok tekintetében aggodalomra adhat okot, hogy az eltel 20 évben marginális társadalmi helyzetbe került családok száma lineárisan növekszik, és a társadalmi pozícióváltás több generációs távolságba került. Családok százai élnek krízishelyzetben, melyben a legsúlyosabb probléma a lakhatás megoldása és a fogyasztási szükségletek kielégítése. A helyzetet nehezíti SZMJV Önkormányzata szociális bérlakás állományának száma, állapota, és területi elhelyezkedése. Az elmúlt években a bérlők egzisztenciális helyzetének alakulásával összefüggésben romlott a lakások állaga, és a bérlőket terhelő lakbér-, és közüzemi tartozás mértéke. A szociális lakásbérlők krízishelybe kerülésével rohamosan nő egyes városrészek szegregálódásának veszélye, településrészi slumosodás elindulása, amely az erkölcsi veszélyzónák terjedésével is fenyeget.

SZMJV IVS Anti-szegregációs Tervében foglalt célok és feladatok ellenére, jelentős az alacsony fenntartási költségű szociális bérlakások iránti igény, köztük a komfort nélküli lakásokra is. Folyamatosan magas a kríziskérélmek száma, melyek tartósan a szegregált városi területrészek fennmaradásával, esetleg átmeneti növekedésével fenyeget. Ennek alternatívái a stratégiánk fókuszába emelt, a szociális bérlakás-állomány megőrzését jelentő szociális város-rehabilitációs fejlesztések, és közösségfejlesztési humán szolgáltatások bővítése.

2. Az Integrációs Program Cselekvési Feladatterv támogatott projektjei:

Miután a támogatott projektek egy része már 2 évet meghaladóan fut, a beszámoló formai keretei és tartalmi célkitűzése nem teszi indokolttá, hogy minden egyes projekt eltelt időszakának szakmai eredményeit bemutassuk a beszámolóban. Így annak keretében az egyes integrációs célkitűzések 2012. évi megvalósulásában résztvevő szervezeteket és intézményeket pusztán nevesítjük, a projekteket szakmai területenként a feladatterv tagolásának megfelelően tematikusan mutatjuk be, és csak a horizontális célokat megvalósító projektek releváns adatait taglaljuk.

Tekintettel viszont számos partnerszervezet kimagasló elkötelezettséggel és eredményességgel végzett feladatellátására, azok bemutatására külön fejezetben térünk ki.

1.2. Jogegyenlőség érvényesülése:

A tanácsadó- és jogsegély-szolgáltatás területén elért korábbi évek eredményeit megőriztük. A korábbi gyakorlatnak megfelelően a kisebbségi jog területén a Szolnoki Roma Nemzetiségi Önkormányzat folytatott folyamatos segítségnyújtást, tanácsadást. Közreműködtek és közvetítettek az eltérő életstílusból és kultúrák egymás mellett éléséből adódó konfliktusok megelőzésében, kezelésében, a lokálisan jelentkező lakossági fórumok és közmeghallgatások érdemi és konstruktív lebonyolításában.

Jelentősen javult az integrációs és cigány/roma nemzetiségi feladatokat érintő kommunikáció színvonala. Az önkormányzati törekvések társadalmasításában mindvégig biztosított volt a Roma Nemzetiségi Önkormányzati támogatás és konszenzus. Ezen eredmények különösen felértékelődtek a cigány/roma nemzetiségű személyek biztonságérzetének alakításában.

A tárgyidőszak tapasztalata volt, hogy napjainkban legkevésbé az emberi-, és kisebbségi jogok sérelméből adódó hátránykompenzáció iránt van igény, ellenben a munkavállalói-, hivatali ügyintézési-, közüzemi ügyfélszolgálati-, krízis-támogatási tanácsadást preferálta a célcsoportot jelentő kliensi kör.

Ezen igény kielégítésére, a közfoglalkoztatás lehetőségeit kihasználva a „Munkalehetőség a Jövőért” Non-profit Kft munkáltatói szerepvállalásával és a RNÖ foglalkoztatói belépésével, valamint a JNKSZ Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Szolnoki Kirendeltség és Szolgáltató központja támogatása révén roma asszisztensek kerültek foglalkoztatásra rendkívül széles feladatkörrel, melyek során továbbra is kiemelt hangsúlyt kapott az ügyfélkapcsolati és ügyfélszolgálati munka.

Az ügyfélfogadási-szolgáltatást felkeresők problémái az alábbiak szerint oszlottak meg:

- jogi segítségkérés
- segítségkérés nevelési, oktatási ügyekben
- segítségkérés szociális támogatási-, lakhatási kérelmek során
- önkormányzati és hatósági ügyben segítség-kérés
- ösztöndíj pályázat-írás
- képzési-, oktatási rendszerekbe történő bejutás támogatása
- foglalkoztatás szervezése
- adósság-, krízis-kezelés

Eredményes munkát végeztünk a jogegyenlőség elősegítését célzó szakmai, szakmaközi egyeztetések területén.

A jogsegély-szolgáltatást biztosító szervezetek civil, önkormányzati és állami szervek bevonásával folyamatos szakmai egyeztetést folytattunk, melynek keretében az egyes szervezetek megismerték egymás működési területét, meghatározták az egyes szervezetek kompetencia határait.

A megbeszélés keretében megállapodás született a jogsegély szolgáltatás területén az együttműködés lehetőségeiről és formáiról. A párhuzamosságok elkerülése érdekében folyamatosan részt veszünk a JNSZ Megye Esély Szociális Közalapítványa RSZFK Esélyegyenlőségi Iroda Esélyek Háza által koordinált „JNSZ Megyei Romaügyi Kerekasztal” munkájába, ahol biztosított a már meglévő igazságügyi-, igazságszolgáltatási-, rendvédelmi interperszonális együttműködéseink folytonossága. Ezen fórumokon gyakorta témavezetőként, előadóként veszünk részt, biztosítva programunk nyilvánosságát, térségi bemutatását.

2.2.Életminőség javítása, közösségi szocializáció:

Az Integrációs Program előkészítéséhez összeállított, valamint az évenkénti felülvizsgálat és aktualizálás során lefektetett szakmai értékelések igen fontos megállapítása, hogy az életminőség és ezen belül is a lakhatás feltételeinek javítása nélkülözhetetlen kritériuma annak, hogy beinduljon egy minőségi életmód-váltás feltételrendszerének a megteremtése. Különösen fontos az anyagi teherviselő képességet nélkülöző hátrányos helyzetű rétegek - ezen belül a cigányság - lakásproblémáinak megoldását segítő programok továbbfejlesztése, a települési körülmények között élő lakosság életkörülményeinek javítása, és a lakhatás feltételeinek normalizálása.

„A szegregált lakókörnyezetben, mélyszegénységben élők komplex lakhatási és képzéssel egybekötött munkaerő-piaci modell-programja”

A Közigazgatási és Igazságügyi Miniszter 19/2011. (VI.24.) KIM rendeletével módosított 3/2011. (II.11.) KIM rendeletben foglaltak olyan **modellértékű program kialakítását tették lehetővé**, amely komplexen kezeli a leszakadt társadalmi csoportok, mélyszegénységben, szegregált környezetben élők társadalmi felzárkózását.

A Türr István Képző és Kutató Intézet a KIM Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárság irányításával kidolgozta a hazai forrásból megvalósuló „Bizalom és Munka” elnevezésű komplex képzési és lakhatási modell-programját, mely kormányzati modell-program megvalósításában közreműködő települések körébe bekerült Szolnok is.

A megvalósítás helyszínéül az IVS Anti-szegregációs Tervében legmagasabb szegregációs indexel rendelkező településrész, a Szolnok, Törteli út 7. szám alatti szegregált terület rész került kiválasztásra.

A „szegregált környezetben, mélyszegénységben élők komplex lakhatási és képzéssel egybekötött munkaerő-piaci modell-programja” elnevezést viselő szociális-rehabilitációs beavatkozás célkitűzését és tartalmát SZMJV Közgyűlése megismerte, a végrehajtást lehetővé tévő „konzorciumi együttműködési megállapodás” aláírását a 12/2012. (I.26.) számú közgyűlési határozatával jóváhagyta.

A szolnoki modell-program megvalósítása 2012. március 01. és 2012. június 30. között zajlott, melyet követően a létrejött kapacitások, szolgáltatások és vagyonaktíválással létrejött lakhatási-, és életkörülményi feltételek fenntartása önkormányzati feladat.

A modell-program során mintegy 80 fő közvetlen bevonására került sor, melyből 42 fő vett részt felkészítő tréningen. Kiválasztással 25 fő került be a (köz)foglalkoztatással egybekötött gyakorlat-orientált képzésbe.

A képzés „építőipari segéd munkás” elnevezésű betanító jellegű eleme során újul meg a szegregátum területén használatban lévő 12 önkormányzati bérlakás, melynek keretében a felújítás körébe tartozó homlokzati és járófelületi javítások, festések és az életvitelszerűen használt helyiségek nyílászáróinak cseréje történt meg.

A projekt tartalmazott szociális és közösségfejlesztési elemeket is, melyek során higiénés-, környezet-rehabilitációs és szociális konyha-kerti alapszintű fejlesztések is megvalósultak.

A modell-program rendkívül nagy hiányossága, hogy - a tervezés ellenére - **nem jött létre az a „közösségi és szolgáltató tér”** (mobil-konténerház), amely a területen jelentkező összetett problémák kezelésének infra-stukturális feltételét biztosítaná. Tekintve, hogy a szegregátum területén található lakások komfort nélküliek, a legegyszerűbb szaniter helyiségek sincsenek, valamint a programok alapfeltételeit jelentő közösségi szociális helyiségek (mosdó, WC) más költséghatékony módon nem biztosíthatóak, annak kialakítása elengedhetetlen.

A modell-program humánfejlesztési eredményei viszont folyamatosan jelentkeznek, amely tetten érhető a bevont hátrányos helyzetű célcsoport motivációjának, munkaintenzitásának és felelősségvállalásának fejlődésében. Az elért eredmények jelenlegi szintjükön is alkalmasak a nemzeti stratégiában szereplő célcsoporti aktivitás fokozására, az érintettek közreműködésének magas szintű fenntartására.

A modellprogram első szakaszában 25 család aktívkorú férfitagjaiból 13 fő 2 hetes 40 órás „munkára szocializáló tréningen” vett részt, a családok női tagjai pedig „életviteli, higiénés és egészségügyi tréningen, szintén 40 órában vettek részt. A képzéseken történő részvétel biztosításaként, és egyben annak eredményességét segítő támogatásaként, a családok tanköteles korú és óvodáskorú tagjai a helyi nevelési-, oktatási-rendszer intézményeit mentorok és gyermekkísérők segítségével látogatták. A 3 év alattiak gondozásáról a számukra szervezett tréning keretében a SZKTT HSZK Biztos Kezdet Gyerekház nyújtott partneri segítséget.

A délelőtti foglalkozásokat délután a humánszolgáltatásokhoz hasonló, a résztvevők igényeihez szabott programok kísérték (beilleszkedést segítő foglalkozás, adósságkezelési program, családok csoportja, kézműves foglalkozás, a közvetlen lakókörnyezet rendbetételét elősegítő program stb.). A részvétel és a mérhető teljesítménnyel párosuló aktivitás a támogatott program későbbi szakaszaiban további előnyök és juttatások megszerzésében jelentős szerepet játszott.

A családok női tagjai ezzel párhuzamosan a "Roma segéd-egészségőr" (240 óra) elnevezésű, az alapkompenciák fejlesztését is integráló, betanító jellegű programban részesültek, melynek elsődleges célja volt mindazon személyi-, és környezeti higiénés és egészségügyi ismeretek megszerzése, melyek birtokában képesek lakossági alapszintű egészségügyi tevékenységek végzésére.

A program a pénzbeli juttatási formák helyett inkább a természetbeni ellátások nyújtását támogatta, a felkészítő szakasz tréningei idejében a napi egyszeri meleg-étkezés pedig minden programon résztvevő számára biztosította.

Tovább folytatódott és elvégzettnek tekinthető a cigány/roma származású fiatalok nyári táboroztatása és sportolási lehetőségekhez való hozzájutás segítése kiemelt integrációs feladat.

A jövedelmi és fogyasztási szegénységben élő célcsoport igényeire reagálva alakítottuk ki, és támogattuk azon - főként cigány/roma - hagyományokat és kulturális értékek előtérbe állító tematikus nyári napközis fejlesztő projektünket, mely a korábbi évben is komoly érdeklődésre számított.

A projekt **Újvárosi Napközis Játszóház** elnevezéssel került meghirdetésre, melynek bázis-területe Szolnok Város Déli Iparterületén élő mélyszegény családok gyermekei, kiemelten a szegregált területeken élő cigány/roma származású tanköteles fiatalok.

Az Újvárosi Napközis Játszóház igazi siker történet, amely az előző évhez képest stratégiai jelentőségű humánerőforrás fejlesztést is hozott. Együttműködést alakítottunk ki a szolnoki Szent Tamás Görög Katolikus Általános Iskolával és az Újvárosi Gyermekekért Alapítvánnyal, mely szervezetek együttes bonyolították a nyári tanítási szünetben szervezett tábort. A projekt költségeihez az integrációs szakfeladatból 500.000,- Ft támogatást biztosítottunk, mely jelentősen segítette a családok gyermeknevelésből adódó terheit, és hozzájárult a tárgyidőszak kiskorú kriminalitási jellemzőinek javulásához.

Tekintettel arra, hogy Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata elkötelezett a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a kiskorúak életkörülményeinek javításában, a szegregátumokat érintően közösségfejlesztési-, életkörülmény javítási programok elindítását kezdeményeztük a lakóközösségek bevonásával. Elsődlegesen az önkormányzat kiemelt partnere, a RNÖ által mozgósított lakossági önszerveződések által, melynek programszerű meghirdetésére kimunkáltuk a „Szolnok SzÉpül” közösségfejlesztési-, és környezet-rehabilitációs közérdekű önkéntes programot.

A program a közösségi értékképzésen túl, jelentősen segítette az egyes, környezetterhelésnek kitett területek állapotának javítását, valamint az aktívkorú szociális ellátások megszerzéséhez szükséges 30 napos munkaviszony megszerzését, melynek igazolását a Szolnoki Önkéntes Centrum partnerségével biztosítottuk.

A komplex projektre a két szervezet együttműködésével 1 millió forintot fordítottunk, melyek teljes felhasználása és elszámolása a tárgyidőszakban történt meg.

2.3. Oktatás, Képzés:

A cigány kisebbséghez tartozók egy jelentős részének deprivált helyzete alapvetően, az iskolázottság alacsony szintjére és a szakképzés hiányára vezethető vissza.

A foglalkoztatás és a munkaerő piaci esélyek növekedése nagymértékben kihat az életminőség javítására, ugyanakkor viszont a foglalkoztatás és esélynövekedés a munkaerőpiacon alapvetően függ a képzettségtől. Egybehangzó véleménye a cigányság helyzetét vizsgáló szakembereknek, hogy a cigányság társadalmi integrációja csak az iskolázottság és képzettség növelésével valósítható meg.

A tervezett beavatkozások körében éppen ebből eredően szerepel hangsúlyozottan ez a terület, mert az Integrációs Program elkészítése során is már világosan látható volt, hogy a cigány/roma lakosság integrációjának egyik fontos, ha nem a legfontosabb feltétele és az egyik lehetséges kitörési pontja lehet a hátrányos helyzetből a képzettségi szint emelése, versenyképes tudás megszerzése.

A cigány/roma származású gyermekek oktatási intézményekbe való integrációját számos tényező nehezíti. Az egyik meglehetősen meghatározó körülmény a szülők iskolázottságának alacsony foka, az anyanyelv megtartásának különböző szintje, valamint az a tény, hogy a cigányság által képviselt értékek gyakran mások, mint amelyeket az iskola preferál.

A gyermekek iskolába lépését a cigány/roma családok sokszor drámaként élik meg, míg a többségi társadalomhoz tartozó gyerekek a szocializációjuk során felkészülnek erre az időszakra. A cigány/roma családok között gyakori az a vélemény, hogy azért kell iskolába járni, mert kötelező, előírja a törvény. A szülők negatív hozzáállása gyakran a saját korábbi gyermekkori sikertelenségeiből fakad. Sokszor a gyermekeket fogadni készülő intézmények sem felkészültek arra, hogy megfelelő pedagógiai módszerekkel segítsék a beilleszkedésüket. Ennek egyik lényegi eleme, hogy **az oktatási intézményeknek el kell ismerniük a cigányság kulturális egyenjogúságát.**

A gyermekek sikeres fejlesztésében meghatározó, hogy hány évesen kezdődik el az oktatási intézmények keretében való nevelésük. Az oktatási szakemberek egyöntetű véleménye az, hogy minél korábban kerülnek be az óvodába, annál kevesebb hátránnyal indulnak az általános iskolában.

Sajnos ma még gyakran előfordul a mélyszegénységben élő gyermekeknél, hogy a közoktatási törvény előírásai ellenére 5 éves korukban sem kerülnek be az óvodába, amelynek fő oka a szülők gyakori lakhelyváltásában keresendő. A szolnoki óvodákban egy 2001. évi elmerés adatai szerint, - amely a pedagógusok becslésén alapszik - a cigány/roma gyermekek aránya 7,7 százalék volt. A demográfiai trendeket alapul véve vélhetően ez az arány ma már magasabb.

Ugyanezen felmérés adatai szerint a cigány/roma gyermekek általános iskolai aránya 7,05 százalék, ami valószínűleg kevésbé jó becslés, mint az óvodai arány. A szolnoki általános iskolák esetében egyfajta szegregálódási folyamatnak lehetünk tanúi. Két iskola esetében egyértelműen megfigyelhető az elkülönülés. Ezeknél az intézményeknél a többségi társadalomhoz tartozó szülők más intézménybe írták gyermekeiket a cigány/roma tanulók számának növekedését látva.

A kialakult helyzet több szempontból is veszélyes, egyrészt az iskolák szegregálódása rontja a cigány/roma gyermekek integrált nevelésének esélyeit, amely hosszú távon a gyermekek társadalmának megosztottságához vezet, illetve a folyamatos elvándorlás jelentősen megnöveli az adott intézmény fenntartási költségeit is.

Sajnos a családi háttér kellő támogatásának hiányában nagyon magas a lemorzsolódási arány. A gyermekeket fogadó intézmények részéről pedig problematikus, hogy kevés a cigány/roma kultúra autentikus átadására, oktatására alkalmas pedagógus.

Az oktatási intézményekben tanuló cigány/roma gyermekekre jellemző, hogy az alsó tagozatban viszonylag jól teljesítenek annak ellenére, hogy már ebben az időszakban is rengeteg kudarc éri őket. A családjukban kevés pozitív példát látnak, és a szüleik sem motiválják őket a tanulásra az esetek többségében. Amikor azonban belépnek a kamaszkorba, hirtelen megnő a család és az iskola közötti távolság, amely esetükben a felső tagozatos időszakra esik. Ekkorra már tele lesznek frusztrációval, daccal és agresszióval a tanár és a külvilág felé egyaránt. Számos alkalommal a pedagógus sem látja, hogy mi húzódik meg a jelenség mögött.

Általában ilyenkor a Pedagógiai Szakszolgálathoz küldik vizsgálatra a gyerekeket, mert azt gondolják a nevelők, hogy ezek a sajátos válaszreakciók a tanulók képességeivel vannak összefüggésben.

Mindezek hosszú távú következménye, hogy olyan cigány/roma gyermekek is speciális, tanulási zavarokkal küzdő gyermekeket fogadó általános iskolákba kerülnek, akiknél nem lenne indokolt. Továbbá ezek a jelenségek feszültséget szülnek a tanár és diák között, hiszen a

pedagógus úgy érzi, hogy kudarcot vallott, a gyermekekben pedig a kisebbségi érzés fokozódik.

Ezért fordul elő gyakran, hogy mire a gyermek a középiskolába lépne, már nincs az oktatási rendszerben. E probléma feloldásához az általános és középiskolák hatékonyabb együttműködésére lenne szükség, illetve azokra a pedagógusokra kellene építeni, akik képesek motiválni a gyermekeket, és a szülőkkel is meg tudják találni a megfelelő hangot egy bizalmi kapcsolat kialakításához.

A Nevelési Tanácsadóban kevés cigány/roma származású gyermek fordul meg, ők általában magántanulók, és a legtöbb esetben az iskola jelzésére kerülnek az intézménybe. Jellemző, hogy nem járnak be rendszeresen a szakemberekhez, az a véleményük, hogy nincs szükségük ilyen jellegű segítségre.

A nevelési és pedagógiai kudarcok kezelésében elért eredményeket a szervezetek tevékenységét bemutató fejezetben rögzítjük.

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a tárgyalta közgyűlési határozattal döntött arról, hogy a - szociálisan rászoruló körébe sorolható - tanulók elismerésére kidolgozott elvek alapján, tovább kell folytatni a **Szolnok Megyei Jogú Város területén állandó lakhellyel rendelkező, tanulmányi, kulturális, művészeti, közösségi és sport területen kiemelkedő tevékenységet végzett hátrányos helyzetű tanulók jutalmazását, évi egy alkalommal.**

A rendelkezésre álló **550 ezer forintos** keretből, 2012 évben **47 fő** - 40 fő általános iskolás (13 fő alsó-tagozatos, 27 fő felső-tagozatos), és 7 fő középfokú oktatási intézményben tanuló, elsősorban mélyszegénységben élő cigány/roma származású - szolnoki állandó lakhellyel rendelkező, halmozottan hátrányos helyzetű tanuló teljesítménye került elismerésre. Olyan diákoké, akik - egyéni és családi hátrányaik ellenére - **tanulmányi előmenetelét szorgalom és aktivitás jellemzi, az iskolalátogatási fegyelme példaértékű, a tanévben igazolatlan hiányzása nem volt, valamint közösségeikben kiemelkedő - szervező, kulturális, sport, illetve művészeti - tevékenységet végeztek**, és eredményeikkel pozitívan hatnak a hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók helyi megítélésére, segítik a helyi közösség integrációs érdekeinek, és társadalmi felzárkózási célkitűzéseinek érvényesülését.

A város Integrációs Programjában rögzített fenti szakmai cél, az elmúlt 7 évben egyre hatékonyabban szolgálta a tanulási készségek javulását, és a tanulási utak erősödését. Az oktatási intézmények javaslataiban megjelölt tanulók összetételében domináns a felső-tagozaton és a minőségi szakképzésben résztvevők aránya. A diákok egy jól behatárolható köre kiegyensúlyozott teljesítményével, évek óta a díjazottak között szerepel, amely a tudásközpontú értékszemplélet kialakulását, a társadalmi felzárkózás és az ezzel együtt járó társadalmi pozíció-váltás határozott szándékát jelzi a szegényebb családokban is.

Örvendetes, hogy azon oktatási intézmények, melyekben átlagot meghaladóan jelennek meg hátrányos helyzetű tanulók, egyre nagyobb szerepet vállalnak az elismerés közösségi presztízsének megteremtésében. Ez egyrészt magasabb teljesítmény-elvárásban, és a felterjesztett tanulók folyamatosan emelkedő számában nyilvánul meg. 2012. évben az Integrációs Munkabizottság tovább bővítette az elismerésre való megfelelés szempontrendszerét, ezzel is biztosítva a minőségi teljesítményt elérők erkölcsi megerősítését. A szigorodó feltételek alapján, 10 intézményi javaslat - 3 középfokú és 7 alapfokú - személyre szóló ajánlásából választotta ki a leginkább példaértékűen teljesítő 47 díjazottat.

2.4. Foglalkoztatási célokhoz kapcsolódó eszközrendszer:

A rendelkezésre álló előzetes megyei adatok a gazdaság és a társadalom különböző területein eltérő irányú folyamatokat jeleznek. A munkaerőpiacon az év első három hónapjában kedvező változás történt; bővült a foglalkoztatás és csökkent a munkanélküliség, a keresetek pedig az országos átlagot meghaladó ütemben nőttek. A megye gazdaságában fontos szerepet betöltő ipari termelés ugyanakkor az előző év azonos időszakához képest csökkent, csak úgy mint a megyei székhelyű építőipari vállalkozások termelése. Élénkült viszont a megyei kereskedelmi szálláshelyeken a vendégforgalom, és a beruházások teljesítményértéke is jelentősebb növekedést mutatott – folyó áron – a vonatkozási kör tekintetében.

A KSH évközi intézményi munkaügyi adatai a legalább 5 főt foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozásoknál, valamint létszámhatártól függetlenül a költségvetési szerveknél és a kijelölt nonprofit szervezeteknél alkalmazásban állók számára és keresetére vonatkozóan nyújtanak információkat. Ezek alapján Jász-Nagykun-Szolnok megyében 77,6 ezren álltak alkalmazásban, 1,9%-kal többen, mint egy évvel korábban. Ezen belül a létszám közel kétharmadát foglalkoztató versenyszférában lényegében stagnált, a költségvetési szerveknél pedig 4,9%-kal bővült az alkalmazásban állók száma. A költségvetési szféra létszám-bővülése mögött a közfoglalkoztatás keretében alkalmazásban álló, zömében fizikai foglalkozásúak számának növekedése áll.

2.5. Informatika, kultúra, kommunikáció:

A cigány/roma hagyományos kulturális értékek integrálását sikeresen és tartósan biztosítani tudtuk a helyi kulturális programkínálat körében. A méltán népszerű Szolnoki Gulyás Fesztiválon minden évben biztosítjuk a cigány/roma hűségtelek ezen körének bemutatását. Az idei évben a cigány/roma kisebbség reprezentánsa a Roma Nemzetiségi Önkormányzat volt.

Amint érzékelhetjük a cigány/roma csoportok nyelvi tagozódását, éppen úgy réteghelyzetüket tekintve is tagozódnak: a magasan kvalifikált - főként romungro - muzsikus rétegtől kezdve a még szegregált viszonyok között élő telepi cigány családok életviteléig széles skálát találunk

A cigány/roma lakosság nyelvi és kulturális szempontból hasonlóan erősen tagolt kisebbség, ezért több nyelv és kultúrkör megőrzéséről kell egyidejűleg gondoskodni. A meglévő hagyományörző cigány/roma közösségek lényegében az utolsó olyan csoportok a magyar társadalomban, amelyekben a népi művészet a mindennapi élet szerves része.

Napjainkban a cigány/roma kultúra értékeinek felfedezése a reneszánszát éli. A roma nemzetiségi önkormányzati és civil képviseleti szervezetek, a városi cigány/roma nemzetiségi társadalom régóta dédelgetett álma egy több funkciós közösségi ház, mely cigány/roma tudásközpontként is, megfelelő háttérrel biztosíthatna a cselekvési program kulturális feladatainak megvalósításához. Ezen elképzelés megvalósítása elérhető közelségbe került az ÉAOP-5.1.1/B2-12, kiemelt projekt, Szolnok, Nyugati városrész szociális rehabilitációja program megvalósítása során létrejövő közösségi közművelődési és szabadidő tér kialakításával.

2.6. Egészségügy:

A magyarországi és ezen belül a Szolnok városi cigányság demográfiai jellemzői hosszabb ideje igen jelentősen különböznek az országos átlagtól. A szegénységgel, a szociális helyzettel összefüggő élet- és lakáskörülmények, valamint a környezeti tényezők jelentősen

befolyásolják a cigányok/romák egészségi állapotát, a várható legmagasabb életkor alakulását, az egészséges élet elérésének és az ellátórendszerekhez való hozzáférés esélyeit.

Tekintettel arra, hogy a HHH réteghez tartozók számára nehezen elérhetőek ezen információk, a fentiekben tárgyalt Biztos Kezdet Gyerekház tanácsadó-, és egészségügyi szolgáltatásainak tervezése és biztosítása során kiemelten kezeljük.

3. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata egyes intézményei és partnerszervezetei önértékelése, eredményei, szakmai beszámoló:

3.1 Munkalehetőség a Jövőért” Szolnok Nonprofit Kft.

A tavalyi esztendőben a „Munkalehetőség a Jövőért,, Szolnok Nonprofit Kft. az összes rendelkezésre álló lehetőséget kihasználta annak érdekében, hogy minél több szolnoki álláskeresőnek tudjon hosszabb-rövidebb ideig munkalehetőséget biztosítani.

A Munkaügyi Központ felé 10 alkalommal nyújtottunk be az év során pályázatot.

1. Hosszú idejű 6-8 órás hagyományos közfoglalkoztatás

1.1 Városüzemeltetési feladatok - 3 pályázat benyújtása az év során

Elnyert támogatott létszám: 115 fő, 4-5 havi foglalkoztatására 70 %-os bér és járuléktámogatás

A legtöbb városüzemeltetési tevékenységet 6, illetve 8 órás **hagyományos közfoglalkoztatás** keretében végezték el közfoglalkoztatottjaink az alábbi munkakörökben: kertész, parkgondozó, kertészeti brigádvezető, munkavezető, hegesztő, biztonsági őr, karbantartó, segédmunkás, közterület-gondozó.

Elvégzett tevékenységek:

A város közigazgatási területén a közterület-gondozói feladatok ellátását 30 fő végezte folyamatosan az év tavaszától az év végéig 13 körzetben. Ez idő alatt jelentős mennyiségű, összesen **114,6 tonna kommunális hulladékot** gyűjtöttek össze a város közterületein.

Kiváló szakemberek irányításával a kertészeti és zöldterület-gondozói munkacsoportban dolgozó munkavállalók színvonalas munkájukkal szépítették városunkat. Az újonnan átadott növényházunkban a több mint **30 ezer egynyári és kétnyári palánta** felnevelésében is a közfoglalkoztatottak vettek részt, melyek kiültetésre kerültek a város különböző területein, körforgalmakban, a Kossuth téren, Versegly parkban és a Tiszavirág híd környékén. Palántáink egy része lakossági értékesítésre került, melyre nagy érdeklődés mutatkozott.

A több mint **1300 m² virágfelület** folyamatos gondozása (kapálás, gyomlálás, műtrágyázás, öntözés, pótlás) komoly szakértelmet igényelt a kertész végzettségű közfoglalkoztatottjainktól. A virágosítás mellett Társaságunk gondozta a Tisza-parti sétányon kialakított Rozáriumot és körülötte lévő parkokat és zöldfelületet.

Társaságunk Szolnok városában **65 ezer m² felületen cserje- és sövényápolási** feladatokat, **17 ezer m² területen burkolatfenntartást** (sarabolás, gereblyezés), közel **300 ezer m² területen pedig lombgereblyézést** végzett. **Faápolási** és fenntartási munkálatokat mintegy **4300 alkalommal** végeztünk.

Szintén a közfoglalkoztatott dolgozóink szorgos keze munkáját dicséri a Kossuth térre kihelyezett 10 db különböző méretű dézsákba kiültetett dísznövény-kompozíció is. Karbantartottunk és felújítottunk utcai hulladékgyűjtő edényeket és 48 db utcai pihenőpad került teljes felújításra.

1.2 Motor és Törteli út – tereprendezés - 2012. 04. 01 - 2012. 06. 30

Elyert támogatás mértéke bér és járulékok 100%-a, 25 fő 8 órás foglalkoztatása 3 hónapig. A Türr István Képző és Kutató Intézet felkérésére a „szociális terep-rehabilitációs” mintaprojekt célterületén dolgozóknak lettünk a munkáltatói. A 3 hónapos program időtartama alatt a nők háztartási, higiéniai és kertészeti alapismereteket tanultak, a férfiak pedig betanító jellegű, építőiparban hasznosítható ismeretanyagot sajátítottak el. A képzés a Jósika úti telephelyünkön, a kialakított képzőtermünkben valósult meg.

A mintaprogramban résztvevők a Motor és Törteli úton cserje- és bozótirtást végeztek, kaszáltak, szemetet szedtek, majd a lakóépületekhez tartozó területeken kis konyhakerteteket alakítottak ki.

A tereprendezést követően a férfiak építőipari tevékenységet végeztek: 12 db önkormányzati bérlakást saját maguk, mint bérlők újítottak fel, padlóburkolatot raktak le, új külső nyílászárókat építettek be, majd elvégezték a falak javítását és festését is.

A program sikeres megvalósítása országos viszonylatban is példaértékű volt.

1.3 Karbantartó szakcsoport 2012. 05. 15 - 2012. 07. 31.

Elyert támogatás mértéke a bér és járulékok 100%-a, 10 fő szakmunkás 8 órás foglalkoztatása 2,5 hónapig

A karbantartó szakcsoport feladata volt a városüzemeltetési feladatokat ellátó - közfoglalkoztatott által használt - különböző szerszámok (kézi kaszák, motoros fűkaszák, egyéb szerszámok) karbantartása, javítása, továbbá egyes közintézmények által jelentkező feladatok ellátása, pl. igény szerinti költöztetés stb.

2. Értékteremtő közfoglalkoztatás

2.1 - térkő-gyártó munkacsoport 2012. 06. 01 - 2012. 11. 30.

Megnyert támogatás mértéke a bér és járulékok 100%-a, 8 órában 3 fő segédmunkás és 2 fő szakmunkás foglalkoztatására 6 hónapon keresztül.

A térkő-gyártáshoz kapcsolódóan év közben kaptunk lehetőséget arra, hogy kialakítsunk egy olyan munkacsoportot, akik munkájukkal komoly értéket állítanak elő. Ötletünket a Munkaügyi Központ Kirendeltsége 100 %-ban támogatta, sőt még egy kényszerkeverőgép beszerzését is lehetővé tette.

A lakossági megrendelések folyamatosan érkeztek, a gyártás zökkenőmentesen zajlott, minőségi térkőveink mind több szolnoki lakos igényét elégítették ki.

3. Országos közfoglalkoztatás

3.1 - Országos közfoglalkoztatás– „Szépülő Szolnokért” - Idegenforgalmi program 2012. 05. 21 - 2012. 09. 30.

Megítélt támogatás mértéke a bér és járulékok 100%-a, 8 órában 19 fő segéd munkás és 1 fő brigádvezető foglalkoztatására

A programban Szolnok város közigazgatási területén végzünk gyomtalanítási, hulladékmentesítési és zöldterület gondozási feladatokat (sövény- és cserjeápolás), de elsősorban az idegenforgalmi szempontból kiemelt területek rendbetételét céloztuk meg.

4. Téli közfoglalkoztatás 2012-13 - 32 fő – 3 pályázat

Megítélt támogatás a bér és járulékok 100%-a, 25 fő 8 órás dolgozó 2013. február 28-ig, illetve 7 fő 6 órás közfoglalkoztatott 2013. március 31-ig tartó foglalkoztatására - városüzemeltetési feladatok ellátására.

Összefoglalva a JNKSZM Kormányhivatal Munkaügyi Központja Szolnoki Kirendeltség és Szolgáltató Központja ez évben 175 főre nyújtott támogatást a legkülönbözőbb feladatok ellátására.

Az év során 245 db közfoglalkoztatási jogviszonyt kötöttünk meg és 214 db jogviszonyt szüntettünk meg. Februártól - novemberig az átlagos közfoglalkoztatotti létszámunk 78 fő volt. Kiugróan magas volt közfoglalkoztatotti létszámunk június hónapban 118 fő, és ebben a hónapban került sor a legtöbb jogviszony megszüntetésére is, 79 esetben.

Társaságunk eredményesnek értékeli azon tevékenységét, mellyel – minden rendelkezésére álló foglalkoztatás-politikai eszközt felhasználva - a Szolnok városában élő, HHH társadalmi réteghelyzetben lévők foglalkoztatási gondjait csökkentette, ezáltal biztosította életkörülményeinek javítását és társadalmi felzárkózását.

Egyrészt tevékenységeink jellemző mutatószáma, másrészt sokszínűsége alapján látható, hogy foglalkoztatottjaink Szolnok városáért a 2012. évben is értékteremtő, példaértékű munkát végeztek.

3.2 Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központja

Az SZKTT HSZK komplex segítő rendszert működtet, az egyes szolgáltatásokat, programokat, korra, nemre, etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül biztosítja a szociális – mentálhigiénés - egzisztenciális problémákkal küzdő egyének, családok, csoportok és közösségek számára. Intézményünk szolgáltatásait igénybe vevő több ezer ügyfél között a roma célcsoport arányát - a személyiségi jogok okán – csak becsülni tudjuk (kivéve az Eu pályázatokban résztvevőket, akik nyilatkoznak a roma célcsoporthoz való tartozásukról).

Az alábbiakban bemutatjuk a tervezett cselekvési terv megvalósulását, illetve részletesebben bemutatjuk azokat a nagyobb projekteket, melyek elősegítették a roma és többszörös hátránnyal élő személyek foglalkoztathatóságának javítását 2012. évben:

BEAVATKOZÁS MEGNEVEZÉSE	INDIKÁTOR MEGNEVEZÉSE	INDIKÁTOR	MEGJEGYZÉS
Családsegítő Szolgálat által szervezett - a jelzőrendszer tagjainak szülő -esetmegbeszélés, esetkonferencia	esetmegbeszélések, esetkonferenciák száma (db)	5	
Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett - a jelzőrendszer	esetmegbeszélések, esetkonferenciák száma	44	

tagjainak szóló - esetmegbeszélés, esetkonferencia	(db)		
Ebből a Déli ipartelepre kihelyezett konferenciák	esetmegbeszélések, esetkonferenciák száma (db)	7	
Gyermekvédelmi tanácskozás	tanácskozáson résztvevők száma (fő)	75	
DrogKIK és oktatási intézmények együttműködésének fejlesztése	Közös programokról szóló írásos együttműködési megállapodások száma	3	Szent Tamás Általános Iskola, Belvárosi Általános Iskola, Szent-Györgyi Albert Általános Iskola
Tanfolyam "Sokproblémás családokkal való foglalkozás" képzési program	indított képzés száma (db)	2	
	résztvevők száma (fő)	65	
Konfliktuskezelő tréning	indított képzés száma (db)	2	
	résztvevők száma (fő)	34	
TÁMOP 5.4.6. A-12/2 KÉPES-KÖNYV (A fizikai és információ-kommunikációs akadálymentesítés szakmai tudásának elterjesztése és hozzáférhető szolgáltatások fejlesztése)	vállalt képzési programok	3	1. "Kommunikációs hídépítés ép és fogyatékos szervezetek között" c. képzés 6 alkalommal, 2. "Esélyteremtő kapcsolati tréning" 6 alkalommal, és 3. "Egyenlő esélyű hozzáférés lélektani összetevői" című képzés
	vállalt képzések száma (db)	20	
	vállalt óraszám (óra)	888	
A problémával küzdő családok bevonása a családsegítés szolgáltatásaiba a 3 városrészről	családok száma (db)	158	
Adóssággal terhelt családok bevonása az adósságkezelési tanácsadásba a 3 városrészből v	ügyfelek száma (fő)	72	
A CKÖ tal, valamint az UFI- val való segítő együttműködéssel közösségfejlesztési programok elindítása a telepen	programok száma (db)	5	Újvárosi közösségi nap , Ifjúsági klub, Hallásvizsgálat , Mobilszűrések 2 alkalommal
Családsegítő Szolgálat Déli ipartelepre kihelyezett szolgáltatása során bevont családok száma Hulladékszállítás (gyűjtődényes) motivációs munka. és eü. problémák	családok száma (db)	135	Hulladékszállítás: 10 család Eü.probléma: 4 család, Tűzelőfa: 121 család
Gyermekjóléti Szolgálat kihelyezett ügyfélfogadása a Liget útra	heti óraszám (óra)	2	rendszeres kapcsolattartás a gyermekvédelmi felelőssel
Családsegítő Szolgálat kihelyezett ügyfélfogadása a Széchenyi városrészen	havi óraszám (óra)	8	2 hetente 4 óra

Csoportos programok megvalósítása roma személyek számára	programok száma (db)	12	1 db felzárkóztató csoport, 1 db funkcionális analfabétizmust felszámoló csoport, 1 db munkamotivációs csoport, 1 db álláskeresési technikák, 1 db kézműveskedéssel szocializáló csoport, 2db életmód és higiénés tréning, 1db háztartásvezetés, ételtvitel és higiéné a gyakorlatban, 1db munkára felkészítő tréning, 1db közösségfejlesztő csoport, 1db lakókörnyezetet ápoló program, 1db szociális beilleszkedést segítő program
A problémával küzdő gyermekek bevonása a gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásaiba a telepekről	gyermekek száma (fő)	288	
Gyermekjóléti Szolgálat kihelyezett ügyfélfogadása a Déli ipartelepen	heti óraszám (óra)	4	
Csoportos programok megvalósítása szegregált területen élő gyermekek szüleinek számára	programok száma (db)	7	Biztos kezdet: 1. Támogató csoport 2. Egészséges életmód csoport 3. Tájékoztató csoport 4. Gyermekváró szülőcsoport 5. Motivációs csoport 6. Pszichológiai csoport, 7. Dietetikus csoport 30 óra;
Tanácsadói programok megvalósítása szegregált területen élő gyermekek és szüleinek számára	programok száma (db)	6	1. védőnői, 2.gyógyopedagógiai, 3. dietetikai 4. pszichológiai, 5. gyermekorvosi, 6. szociális tanácsadás
Eu pályázat (TÁMOP 5.2.2. A korai beavatkozást középpontba helyező Biztos Kezdet program a leghátrányosabb helyzetű térségekben) végrehajtása	szolgáltatásba bevont gyerekek száma (fő)	85	
Cigány/Roma ügyfelek bevonása a drogprevenciós programokba	roma személyek száma (fő)	206	
Roma ügyfelek bevonása megelőző-felvilágosító szolgáltatásba (elterelés)	roma személyek száma (fő)	1	
Speciális reintegrációs program fogvatartottak számára	roma személyek száma (fő)	86	JNSZ Megyei BV Intézet
Foglalkoztathatóság javítását szolgáló Eu projektek szervezése hátrányos helyzetű személyeknek	résztevők száma (fő)	25	TÁMOP-5.3.3 "Pillér program" 25 fő hajléktalan személy
A projektekben résztvevő roma ügyfelek száma	ügyfelek száma (fő)	6	TÁMOP-5.3.3 "Pillér program" roma származású hajléktalan személy 6 fő

Vissza az utcáról Lakhatási támogatás biztosítása hajléktalan emberek számára	ügyfelek száma (fő)	16	
HSZK által szervezett felzárkóztató/OKJ-s képzésben résztvevő hátrányos helyzetű személyek által szerzett képesítések száma	Összes megszerzett bizonyítvány száma (db)	27	Fűszernövény-termesztő (1000 óra) 12 fő, Kerti munkás: (400 óra) 6 fő, Munkaruha- és védőruha-készítő (600 óra) 5 fő Csatorna-karbantartó (800 óra) 4 fő
Családsegítő Szolgálat kihelyezett ügyfélfogadása a Szandaszőlős városrészben	havi óraszám (óra)	8	kéthetente 3 óra
Gyermekvédelmi műhelymunka	városrészek száma (db)	5	5 városrész félévente tanácskozás, szorgalmi időszak alatt havi 2 ülés a gyermekvédelmi felelősökkel általános és középiskolai szekciókra bontva
Önképző csoport BV intézetben	roma személyek száma (fő)	26	
UFI Koordinációs munkacsoporton való részvétel a Déli iparterületen	megbeszélések száma (db)	5	UFI
TKKI: roma telepeken élők integrációs programjának megvalósításában való együttműködés (modell program)	A segítő munkában résztvevő roma személyek száma (fő)	28	Egyéni és csoportos fejlesztések

EURÓPAI UNIÓS PÁLYÁZATI PROJEKTEK:

1. TÁMOP-5.2.2/08/2 BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ PROJEKT

A projekt megvalósítója:

SZKTT Humán Szolgáltató Központ

A projekt helyszíne:

BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ

Szolnok, Gyopár út 6.

A projekt megvalósításának időtartama:

2009. augusztus 01 – 2012 március 31.

Elnyert támogatás.

53 387 130 Ft

A projekt hosszú távú céljai:

A Projekt a gyermekszegénységet és a gyermekek társadalmi kirekesztettségét kívánja visszaszorítani. Célja a szegénység átörökítésének megszakítása, a tanulási, nevelési problémák megelőzése azáltal, hogy megfelelő környezetet, támogató kapcsolatot, tudást és készségeket ahhoz, hogy a gyermekek ne hátránnyal induljanak az iskolában. A program a legkisebbekre, a szegénységben élő 5 évnél fiatalabb gyerekekre irányul, akiknek száma a Gyerekház körzetében 80 fő.

A projekt rövid távú céljai:

Gyerekház létrehozása, mely megfelelő környezetet, tárgyi és humán erőforrásokat biztosít Szolnok város szegregált településrészein – elsősorban a Törteli – Motor úti valamint a Gyopár úton és Bogár utcákban élő 0-5 éves gyermeket nevelő családok komplex segítéséhez.

A projekt célcsoportjai:

1. Szegregált – telepi körülmények között élő 0-5 éves gyermeket nevelő családok
 - 1.1. A 0-5 éves gyermekek
 - 1.2. A 0-5 éves gyermeket nevelő szülők, illetve gyermeket váró szülők
2. A helyi közösség:
 - 2.1. Szűkebb társadalmi közösség, azaz a szegregált – telepi körülmények között élő családok, valamint a szegregációval fenyegetett városrészekben élők
 - 2.2. Tágabb társadalmi közösség, azaz Szolnok város lakossága, döntéshozói
3. A szakmai közösség:
 - 3.1. A projektben dolgozó interdiszciplináris csapatot alkotó szakemberek
 - 3.2. Szolnok városban a különböző – a probléma által érintett szervezetek, a családokkal, gyermekekkel foglalkozó a településen dolgozó szakemberek, önkéntesek
 - 3.3. Biztos Kezdet programokat működtető települések, szervezetek és szakemberek

Tevékenységek a projekt során:

1. Ingatlan felújítása, Gyerekház kialakítása
2. Célcsoport bevonása
3. A gyermekekkel, szülőkkel, családokkal végzett szakmai munka megalapozása: Vizsgálatok lebonyolítása, feltárás, helyzetértékelés, diagnózis, fejlesztési tervek elkészítése
4. Gyerekekkel való rendszeres foglalkozás szülő bevonásával
 - 4.1. Gyermekek fejlődésének nyomon követése, folyamatos fejlesztése és fejlődésük, állapotuk rendszeres felmérése, félévente értékelése, dokumentációja, visszajelzések nyújtása a szülőnek
 - 4.2. Azonosított fejlődési zavar, elmaradás okán kiszűrt gyermekek speciális fejlesztése, valamint szülői tanácsadás a szegregátumokban élők számára
 - 4.3. Egészséges táplálkozás ösztönzése információ és minta nyújtásával
5. Szülőkkel való együttműködés kialakítása és folyamatos biztosítása
 - 5.1. Szülősegítő foglalkozások (szülő egyéni problémái, kapcsolati, gyermeknevelési, elhelyezkedési, életviteli problémáinak kezelése)
 - 5.2. Otthoni környezeti feltételek nyomon követése, javítása
6. Közösségi részvétel erősítése, a program integrálása
 - 6.1. A helyi közösség életében való részvétel
 - 6.2. Helyi döntéshozók és fenntartó folyamatos informálása a Gyerekház működéséről
7. Egyéb, a projektszervezet és partnerszervezetek számára biztosított szolgáltatások
8. Nyilvánosság megteremtése

Eredmények:

A projekt időszaka alatt 83 fő - a szegregált területen élő gyermek - és szülője vett igénybe a Gyerekház szolgáltatásait, közülük a bevont gyermekek száma 82 fő. A szülőkkal kapcsolatos tevékenységek száma 490 alkalom, (ebből 292 családlátogatás)

A gyermekházzal rendszeresen kapcsolatot tartó szakemberek száma a dokumentációs rendszer alapján 46 fő. A célcsoporttal való folyamatos foglalkozást 1 fő védőnő, 2 fő óvónő, 1 fő orvos, 1 fő gyermekorvos, 1 fő gyógypedagógus, 1 fő pszichológus, 1 fő dietetikus, 3 fő szociális szakember, 2 fő roma segítő végezte. Résztvevői voltak a különböző szakmai megbeszéléseknek: 1 fő igazgató, 3 fő nprojektmenedzser, 1 fő szakmai vezető, valamint egyéb intézmények szakemberei is (vállalt célérték 10 fő) valamint más külső szakemberekkel is intenzív kapcsolata van a Gyerekháznak.

Folyamatosan működtettük az állapotfelmérő, valamint az egyéni és csoportos tanácsadásokat, rendszeresen szerveztük a közösségi programokat (összesen 30 alkalom). Működtek a szervezetközi kapcsolatok, hírlevelek (összesen 5 db) útján is tájékoztatást kapott a lakosság és a szervezetek, valamint rendszeres időközönként beszámoltunk a helyi döntéshozóknak, (összesen 7 alkalom). Hetente team megbeszéléseket, havi mentori napokat, esetmegbeszélő csoportokat tartottunk. Szakmai találkozók szerveztünk összesen 14 alkalommal, (települések közötti és más településen működő Biztos Kezdet program szakembereivel.)

A projekt 2012. március 31.-én lezárult, de fenntartása folyamatos, a Gyerekház működik, a bevont gyermekek száma aktuálisan 85 fő.

2. TÁMOP 5.3.3.- 08/2 PILLÉR program - Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációját segítő programok támogatása:

A projekt megvalósítója:	Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központ
A projekt helyszíne:	Szolnoki kistérség
A projekt megvalósításának ideje:	2010. március 01 – 2012. február 29
Elnyert támogatás:	68 209 943 Ft

A projekt céljai:

A projekt általános, és hosszú távú célja: **hajléktalan személyek munkaerőpiaci esélyeinek növelése, társadalmi integrációja, a társadalmi befogadás, részvétel erősítése életminőségük javítása, foglalkoztathatóságuk, foglalkoztatási, lakhatási szociális, mentális egzisztenciális helyzetük javításával”.**

A projekt rövid távú céljai:

- 25 személy bevonása
- 4 féle OKJ-s képzést biztosítása
- 15 személy lakhatásának támogatása

A projekt 2012. február 29-én lezárult, az elért eredmények az alábbiak:

A célcsoporttal kapcsolatos mutatók:

CÉLCSOPORT JELLEMZŐI		MENNYISÉG EGYSÉG	MENNYISÉG
Nemi megoszlás	férfi	fő	19
	nő	fő	6
Életkor szerinti megoszlás	18 – 24	fő	0
	25 – 34	fő	2
	35 – 44	fő	9
	45 – 54	fő	8
	55 -	fő	6
Iskolai végzettség szerinti megoszlás	8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkeznek	fő	1
	8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek csak	fő	11
	Szakiskola-szakmunkás	fő	9
	Szakközépiskolai érettségi	fő	4
	Gimnáziumi érettségi	fő	0
	Felsőfokú bizonyítvány	fő	0
	Felsőfokú végzettség	fő	0
Hátrányos helyzet	Roma	fő	4
	Fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek	fő	2

Szolgáltatások és tevékenységek eredménymutatói

KÖZVETLEN CÉLCSOPORT SZÁMÁRA BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK		EGYSÉG	MENNYISÉG
A résztvevők felkutatása, toborzása		fő	110
Az egyéni esetkezelésbe bevonandók kiválasztása		fő	25
Az egyén foglalkoztathatóságának javítása érdekében problémafeltárás, állapotfelmérés	Szociális szempontok alapján történő feltáró munka és helyzetértékelés	óra	50
	Munka-pálya pszichológiai problémafeltárás, diagnóziskészítés	fő	25
	Tanulási, mentálhigiénés problémafeltárás, diagnóziskészítés	óra	50
	Pszichológiai addiktológiai súlyossági index felvétel EURO-ASI, diagnóziskészítés	fő	19
		óra	18
		óra	50
Komplex munka-és pályaalkalmassági vizsgálat		fő	18
Egyéni fejlesztési megállapodás, egyénre szabott fejlesztési és szolgáltatási terv		db	25
A társadalmi integrációt segítő közösségi programok		alk	20
		fő	25

Egyéni esetkezelés, szociális munka	fő	25
Mentális állapot javítás a, pszichológiai tanácsadás	óra	30
	fő	14
Egyéni addiktológiai tanácsadás	óra	25
	fő	9
Csoportos addiktológiai tanácsadás	óra	25
	fő	10
Tanulástechnika/egyéni tanácsadás	óra	30
	fő	13
A munkavállalási motivációt növelő foglalkozások	óra	25
	fő	20
Problémamegoldó csoport	óra	25
	fő	18
Munkavállalási készségeket fejlesztő csoport	óra	30
	fő	18
Számítógép kezelő csoport	óra	25
	fő	14
Életvezetési csoport 1. (Lakhatás megtartásának segítése)	óra	25
	fő	18
„Életvezetési csoport 2. (OKJ-s képzésben maradás támogatása)	óra	25
	fő	18
Utánkövetési program	fő	25

KÉPZESI - ES LAKHATÁST SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK		EGYSÉG	MENNYISÉG
OKJ-s képzés	Összes óraszám	óra	2800
	Összes résztvevő	fő	17
	Összes sikeres vizsgát tett	fő	17
	Több képzésben is résztvevő	fő	10
	Összes megszerzett bizonyítvány száma	db	27
	Fűszernövény-termesztő képzés	óra	1000
		fő	12
	Kerti munkás képzés	óra	400
		fő	6
	Munkaruha- és védőruha- készítő képzés	óra	600
		fő	5
	Csatorna-karbantartó képzés	óra	800
fő		4	
Képzés részét képző vizsgára való felkészítésre (korrepetálás)	óra	128	
	fő	17	
OKJ-s képzés befejezésével egyidejűleg megszerzett alapképzettség, kompetencia vizsgára való felkészítésre	óra	128	
	fő	17	
A célcsoport lakhatási támogatása	Támogatott hónapok száma	hó	140
	Támogatottak száma	fő	15
	Lakhatását önerőből fenn tartotta	fő	15
	Lakhatási támogatottak közül legalább 60 napos munkaviszonnyal rendelkezik	fő	10

Munkaviszonyt létesített	fő	12
--------------------------	----	----

EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK, TEVÉKENYSÉGEK	MENNYISÉG EGYSÉG	MENNYISÉG	
Szupervízió, csoporttréning a projekt megvalósítói számára	óra	60	
	fő	6	
Hálózatszervező program	alk	5	
	fő	20	
Rendezvényszervezés (Nyitó-Záró_Értékelő)	db	3	
Kiadvány készítése, szakmai elemzések	db	1	
Új eszközök beszerzése	bútorok	db	52
	technikai eszközök	db	9

3. TÁMOP 5.4.6. A-12/2 KÉPES-KÖNYV (A fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés szakmai tudásának elterjesztése és hozzáférhető szolgáltatások fejlesztése

elnyert támogatás:
megvalósítás ideje:

15 692 616 Ft
2012. szeptember 01. – 2014. 08.31.

A pályázati kiírás célja:

A fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés szakmai tudásának elterjesztése és hozzáférhető szolgáltatások fejlesztése

az egyenlő esélyű hozzáférés eredményes és hatékony biztosításához szükséges felnőttképzési és felsőoktatási programok/modulok, tananyagok országos elterjesztése felkészített képzők segítségével, akkreditált felnőttképzési és felsőoktatási intézményeken keresztül.

A projekt célja:

az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges szakmai tudás széles körű elterjesztése a szociális szakemberek körében, akkreditált felnőttképzési programok megvalósítása révén ennek elérése érdekében megtörténik:

- 12 fő oktató felkészítése a képzés végrehajtására,
- 20 minősített/akkreditált képzés megszervezése és lebonyolítása, összesen 888 órában.

Képzések:

- Esélyteremtő kapcsolati tréning szociális területen dolgozó szakemberek számára
- Kommunikációs hidépítés – ép és fogyatékos emberek között – módszertana
- Egyenlő esélyű hozzáférés lélektani összetevői – moduláris képzés

A projekt megkezdődött, jelenleg a képzések szervezése történik.

EGYÉB, SÚLYOSAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ SZEMÉLYEK FOGLALKOZTATHATÓSÁGÁNAK JAVÍTÁSÁT CÉLZÓ PÁLYÁZATI PROJEKT:

„Vissza az utcáról” 2011 – UNY – 09 Közterületen élő hajléktalan személyek lakhatásának segítése albérleti támogatás nyújtásával

A program megvalósítója:	Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központ Hajléktalan-segítő Szolgálat
A program helyszíne:	Szolnok város
A program megvalósításának ideje:	2012. március 01 – 2013. január 15.
Elnyert támogatás:	7.023.000 Ft

A pályázati program céljai:

Az életvitelszerűen közterületen élő hajléktalan egyének, párok, csoportok, családok lakhatási problémáinak megoldására. A programnak olyan személyre szabott, az egyének állapotát figyelembe vevő megoldásokat tartalmaz, amelyek a helyi feltételekhez igazodóan alkalmasak a kríziskezelésre, csökkentik az utcán élők számát, és az egyének lakhatását tartósan biztosítják.

Konkrét cél:

15 fő hajléktalan ember biztonságos lakhatását támogatási lakbér-hozzájárulás nyújtásával, egyénre szabott, komplex szociális munkával, és segítségi formákkal, valamint a számukra szervezett csoport-foglalkozásokkal.

Szolgáltatások:

A diagnózisra épülő egyénre szabott, komplex segítő programok keretében az alábbi szolgáltatásokat és támogatásokat biztosítottuk a célcsoport részére:

- Intenzív, ügyfél által megfogalmazott igényekre épülő, közösen meghatározott célokat tartalmazó egyéni esetkezelés,
- Egészségi és mentális állapotot, és szociális helyzetet figyelembe vevő szolgáltatás szervezés,
- Életminőséget javító eszközök beszerzése,
- Lakhatás megtartásának érdekében tematikus csoport-foglalkozások,
- Lakhatási költségek támogatása, az ügyfél által bérelt ingatlanokban,
- Bérleményekbe költözés támogatása eszközökkel és szolgáltatásokkal.

Eredmények:

A programban nyújtott egyénre szabott, intenzív szociális munka és a biztos lakhatás következtében az alábbi számokkal/mutatókkal tudjuk szemléltetni programunk sikerességét (szövegesen és egyénileg az eset leírásokban):

		A. E. (nő)	(nő)	Cs. L. (férfi)	D. A. (nő)	(férfi)	F. J. (nő)	K. K. (férfi)	K. M. (férfi)	M. A. (férfi)	N. V. (férfi)	Ny. F. (férfi)	P. T. (férfi)	S. M. (férfi)	(férfi)	T. G. (férfi)	T. J. (férfi)	
Munka és jövedelem	Munkaviszonyt létesített, munkahelyét megtartotta	X			X									X		X		
	Jövedelem megtartása érdekében 30 napot ledolgozott			X			X				X		X					
	Rendszeresen végzett alkalmi munkát				X	X		X	X				X				X	
Egészségi állapotának javításában folyamatos együttműködés kialakult		X	X						X			X						X
Családi kapcsolatait rendezte erősítette		X	X		X		X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
Megtakarítása keletkezett		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
		4	3	2	3	2	3	3	4	2	3	3	3	2	2	3	4	
Bérleményben töltött hónapok száma		7,5	8	8	6	2	8	6	8	7,5	8	8	8	8	4	8	8	

A programba bevont ügyfelek átlagosan 3 területen fejlődtek, illetve indultak el a pozitív változást irányába.

A jövedelmek állandóvá tétele, illetve a bevételek növelése szintén igényévé vált a klienseknek. Felismerték, megtapasztalták, hogy az élet több területén (nem csak a lakhatás terén) nyújt biztonságot, ha bevételeiket beosztják és a napról-napra élés helyett, napokra – hetekre előre tervezik életüket.

A programba vonáskor előnyt élveztek azok az ügyfelek, akik egészségi állapota, olyan mértékben leromlott volt, hogy utcai életmódjuk az életüket veszélyeztette volna. Ennek következtében rákos megbetegedésben, pszichiátriai- illetve mozgás szervi betegségben szenvedők kerültek a programba. Mindannyiuk esetében elmondható volt, hogy a program előtt nem, vagy csak igen csekély mértékű hajlandóságot mutattak házi orvosukkal, kezelő orvosukkal való együttműködésre. A segítő munka során fokozatosan alakították ki a szociális munkások az ügyfelek igényét arra, hogy egészségi állapotuk javításának tevékeny részesei legyenek. Ezek a folyamatok egyénekenként különböző időt vették igénybe.

A társadalmi integráció felé vezető egyik fontos lépésének tarjuk, hogy az ügyfelet a családja, mint mikroközösség visszafogadja, ezzel lehetőséget kialakítva arra, hogy a nagyobb közösség (rokonság, régi lakókörnyezet, volt munkahelyi közösség, ismerősi kör) újra nyitottá váljon és támogató rendszerként a kliens mellé/mögé álljon. A program során az esetfelelős szociálismunkások ezt a szemlélet módot helyezték előtérbe.

A programban általunk előírt kötelezettség volt az előtakarékoság, mely a jövőbeni lakhatás biztonságát próbálta igényként megjeleníteni. Ennek a kötelezettségnek a hatására, több ügyfélben kialakult és tudatosá vált a jövőtervezés, az anyagi biztonság megteremtésének igénye.

Programunk a tervek szerint 8 hónap lakhatási támogatást biztosított az ügyfeleknek. Fenti táblázatunkból látszik, hogy klienseink átlagosan 7 hónapot laktak a bérleményekben.

A vállalt 15 fő helyett, 16 hajléktalan embernek oldottuk meg programunkkal hosszabb-rövidebb időre lakhatását.

3.3 Foglalkoztatási Célú Non-profit Szervezet

Projektjeink:

A) Hazai vagy EU-s forrásból megvalósított projektek megnevezése, célja, támogatás összege, kimeneti indikátorai:

Tanoda programok támogatása

A projekt címe:

TÁMOP-3.3.5/A-08/01 -2009-0025, „Utolsó pár előre fuss”

A megvalósítás időpontja:

2010.01.01-2011.11.30. Lezárult.

Jelenleg a projekt fenntartása történik, mely során első éves beszámolási kötelezettségünk: 2013. március 27. Jelenleg a REF HU 069/3, „Utolsó pár előre fuss” című projekt keretében valósul meg a Tanoda fenntartása.

Roma Oktatási Alap és a Nyílt Társadalmi Alapítvány pályázati felhívása tanodák számára

A projekt címe:

REF-HU 069/3, „Utolsó pár előre fuss”

A megvalósítás időpontja:

2012.04.01-2013.02.28.

Támogatás összege:

3.000.000 Ft

A projekt célja, célcsoport:

A TÁMOP-os Tanoda program zárását követően REF pályázati felhívására benyújtott nyertes pályázatunk keretében az EU-s támogatás nélkül maradt Tanodánk részére áthidaló megoldásként, az elnyert támogatásból biztosítjuk a Tanoda folyamatos működését.

Indikátorok:

32 fő (30 fő általános iskola felső tagozatos, roma nemzetiségű tanuló, 2 fő halmozottan hátrányos helyzetű, nem roma nemzetiségű tanuló) iskolai teljesítményének javítása.

- A bevont 32 fő szocializációs funkcióinak korrekciója, (roma identitás, tánc és zene, drámapedagógia, kézműves foglalkozások és egyéb szabadidős tevékenységek keretében).
- A tanulók tanodai és iskolai lemorzsolódásának csökkentése.
- Bukási arány csökkentése.

- Tanodai és iskolai hiányzások csökkentése.
- 50%, vagy ennél magasabb középiskolai gimnáziumi, szakközépiskolai, vagy minőségi szakképzésben továbbtanulási arány teljesítése.

B) Konzorciumban vagy együttműködésben megvalósuló programok eredményei: Innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok támogatása:

A projekt címe:

TÁMOP-1.4.3-10/2-2F-2011-000, BABUART - a Contact Nkft. innovatív, kísérleti foglalkoztatási programja

A megvalósítás időpontja:

2012.04.01-2014.03.30.

Támogatás összege:

7.020.500 Ft/konz.partner FOCENOSZ

119.436.100 Ft/teljes

Cél:

12 fő megváltozott munkaképességű, 12 fő gyēs/gyed-ről visszatérő lakástextil-készítő és textiltermék-összeállító OKJ-s szakképzését követően 6 hónapos munkagyakorlat feltételeinek biztosítása 12 fő részére, majd 12 fő min. 6 hónapos foglalkoztatása.

Marketingeszközök fejlesztése

A FOCENOSZ feladata:

- A célcsoport kiválasztása
- 1 fő mentor biztosítása a célcsoport egyéni problémáinak kezelésére
- Egyéni szükségletekre alapozott tanácsadások nyújtása
- rendezvények szervezése
- disszemináció koordinálása

Célcsoport:

megváltozott munkaképességű, gyēs/gyed-ről visszatérő álláskeresők

Indikátorok:

- Projektbe bevont hátrányos helyzetűek száma: 69 fő
- OKJ-s lakástextil készítő és textiltermék összeállító képzésbe vontak száma: 24 fő
- Egyéni szükségletekre épülő tanácsadásban résztvevők száma: 69 fő

Folyamatban:

- OKJ-s vizsga még nem valósult meg, 22 fő eredményes vizsgáját terveztük.
- Vizsgát követően 6 hónapos továbbfoglalkoztatás 12 fő részére
- A munkaerő-piaci integrációt segítő kidolgozott módszer, eszköz: 5 db
- A projekt fizikai befejezését követően elfogadott üzleti tervek száma: 2 db

Együttműködünk a Contact Nkft-vel. ÉAOP-5.1.3 számú, Varrodabővítés, munkahelyteremtés Szolnokon című projektjében a célcsoport részére szervezetünk jogi-, mentáhiigiénés-, pszichológia tanácsadást nyújt.

C) Közfoglalkoztatás és oktatási-, képzési projektek eredményei:

2012. 01.01-04.01. között a Tanoda működtetését önkéntesen 3 fő végezte. A Tanoda programok további megvalósítása során (REF program) folyamatos kapcsolatban vagyunk a Szolnoki Önkéntes Centrummal. A szakemberek számára jelentős segítséget jelent a 4 fő önkéntes munkája, mely során heti rendszerességgel találkoznak a tanodás diákokkal, és segítik őket a felkészülésben.

A korábbi évhez hasonlóan 2012-ben is foglalkoztattunk közcélú munkavégzés keretében dolgozókat. 1 fő foglalkoztatása 6 órában történt, a takarítási feladatokat látta el 2012.04.16-09.05. illetve 2012.09.18-12.31. között, valamint 1 fő szociális asszisztensként dolgozott a Tanodában 2012.07.15-12.15. közötti időszakban, napi 8 órában.

A Tanodában dolgozó szakemberek számára havi 12 órában szupervíziós képzés valósul meg, 2012. április 01 - 2013. február 28. között.

A halmozottan hátrányos helyzetűek – a Contact Nkft. EU-s programjaiban megvalósuló – képzéseit kiegészítve a FOCENOSZ havi 15 óra jogi-, mentáhiigiénés-, pszichológia tanácsadást folytat.

D) SZMJV Önkormányzata Integrációs Program szakfeladataiból támogatott, folyamatban lévő (el nem számolt) projektek helyzetértékelése:

2012-ben a SZMJV Önkormányzata biztosította a Tanoda (Dr. Durst J. u.3.) épületét, és rezszi költségének 20%-át. 2011. évben igénybe vett önkormányzati hozzájárulással 2012. első felében történt elszámolás.

E) A társadalmi integrációt támogató, közösségfejlesztést segítő kezdeményezések, programok, célok:

Támogatási döntés előtt álló projekt:

TÁMOP-3.3.9-A-12/2 pályázati felhívásra pályázatot dolgoztunk ki, mely a tervezettek szerint 2013.03.01 és 2015.04.30. közötti időszakra biztosítja a Tanoda működésének finanszírozását. Az értékelési folyamat elhúzódása miatt azonban a 2013. február 28-i REF-es projektzárást követően ismét támogatás nélkül marad a Tanoda.

TÁMOP-2-6-2-12/1 jelű pályázatunk 5.862.520,-Ft támogatást nyert. A projekt megvalósítása a szervezet kapacitásfejlesztését szolgálja.

F) A korai beavatkozást középpontba helyező, tanulási hátránykompenzációt vagy továbbtanulást segítő programok tárgyidőszaki eredményei:

2013. február 28-án zárul a REF Tanoda program, melynek értékelésére, indikátorok meghatározására a következő időszakban kerül sor.

Eddigi eredményeink:

2011-2012-es tanév végén 7 fő bukott iskolai teljesítménye alapján. Ebből 1 fő 2 tantárgyból, 1 fő hiányzások miatt, 8 tantárgyból. A Tanoda pótvizsgára felkészítő programelem eredményeként minden tanuló sikeresen következő évfolyamba lépett, kivéve azt, aki 3-nál több tantárgyból való bukása miatt évisméltésre kényszerült.

A 2012-2013-as tanévet továbbra is 32 fő tanodás diák kezdte meg. Hátránykompenzációs foglalkozásainkon a tanulók rendszeresen részt vesznek, szabadidős programjaink közül a következők valósultak meg: 1 napos kirándulás a Martfői SPA-ba, családi nap a szülők bevonásával, Mikulás napi mozi látogatás a Tisza Art moziba, középiskolások számára színházi előadáson való részvétel, karácsonyi rendezvény.

3.4. Contact Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat

A Contact Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat és Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata 2011. október 24-én XX.605-25/2011. iktatószámú támogatási szerződést írt alá a 2011.évi költségvetésben jóváhagyott „Humán szakfeladat célelőirányzat, szociális feladatok, Integrációs program” tervezési alapegységén belüli 04040501 elemi feladatszámú Integrációs program és Cselekvési Feladatterv-i feladatokra. Egyesületünk a kapott támogatást a „Szolnok SzÉpül” projekt Cigány/roma közérdekű önkéntes tevékenység fejezetben foglalt és a JNSZM Önkéntes Centrum által megvalósított a cigány/roma nemzetiségi csoportba tartozó önkéntesek tevékenységének koordinálására, a felkészítés többlet-költségeire, valamint a közérdekű önkéntes tevékenységet szervező fogadószerkezeti szociális segítő programok költségeinek támogatási céljára használta fel. A beszámolót 2012. szeptemberben benyújtotta.

A Contact MKSZ 2012-ben munkája során 4 fő megváltozott munkaképességű munkavállalóval biztosította az általa működtetett Civil Ház szolgáltatásait, ahol az Önkéntes Centrum is működik. Az európai uniós projekt befejezése után 2012-ben tovább folytattuk a megkezdett tevékenységet, amelyet beintegráltunk a Civil Ház szolgáltatásai közé. Működéséhez önkormányzati támogatást, Munkaügyi Központtól kapott bértámogatást vettünk igénybe.

2011. december 31-e után csak annak folyósítható foglalkoztatást helyettesítő támogatás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző egy évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni. A 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. Ezeknek az embereknek a tájékoztatását, közvetítését fogadószervezetek felé egész évben folytattuk.

Ennek statisztikája 2012-ben a következő:

Regisztrált FHT-s összesen: 422 fő

Csak romákat foglalkoztató fogadószervezetek:

Roma Nemzetiségi Önkormányzat	43 fő
Ternengo Drom Roma Egyesület	12 fő
Összefogás Kerekasztal Szövetség	4 fő

Részben romákat foglalkoztató fogadószervezetek:

Belvárosi Plébánia	26 főből 18 fő
Szent Tamás Görög Katolikus Általános Iskola és Óvoda	20 főből 17 fő

Egy-két főt foglalkoztatók:

SZKTT Egyesített Szociális Intézmény, SZKTT HSZK, VOKE, Bartók Béla Zeneiskola
Liget Úti Általános Iskola

A regisztráltak közül hajléktalan szállón vagy utcán élő lakcím nélküli: 28 fő. Közülük legtöbben teljesítették a 30 munkanapot. Leginkább a Belvárosi Plébánia Szent Tamás Görög Katolikus Általános Iskola és Óvoda biztosított számukra lehetőséget.

3.5. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Szolnoki Kirendeltség és Szolgáltató Központja

2012. évben a **TÁMOP 1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása” projekt keretében** összesen 46 fő, Szolnok Városban élő, halmozottan hátrányos társadalmi réteghelyzetben élő személy foglalkoztatásához biztosított támogatást.

A fenti létszámból 23 fő bérköltség-támogatásban részesült, s közülük 20-an a további bértámogatási szakaszba is bevonásra kerültek. A további 23 álláskereső pedig foglalkoztatást elősegítő képzésben vett részt.

Közfoglalkoztatás keretében összesen 64 esetben került támogatás megítélésre a fenti álláskeresői réteg foglalkoztatásához. A foglalkoztatók ez esetben az alábbi munkáltatók voltak:

- Szolnok Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat (23 fő támogatása)
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat (2 fő)
- „Munkalehetőség a Jövőért” Szolnok NKft. (30 fő)
- Kornéliusz Háza Missziós Egyesület (9 támogatás)

Elmondható, hogy a Szolnoki Kirendeltség hatékony együttműködést alakított ki az elmúlt évek során a hátrányos helyzetű személyeket foglalkoztató munkáltatókkal, és a támogatási döntések során kiemelten szem előtt tartotta az érintett városrészekben élő személyek problémáit, s foglalkoztatásuk lehetőségei szerinti támogatását.

Az eredményes együttműködés egy másik szegmensként 2012-ben is kihelyezett ügyfélfogadást tartottunk a Szolnoki Kistérségi Többcélú Társulás Humán Szolgáltató Központnál, valamint részt vettünk az Újvárosi Fejlesztési Iroda kihelyezett ügyfélfogadásán is, heti rendszerességgel.

3.5. Újvárosi Humán Fejlesztési Program

Az Újvárosi Humán Fejlesztési Program (a továbbiakban UHUF) társadalomfejlesztési komponensét meghatározó célkitűzés a *társadalmi önszerveződés* folyamatának elindítása és megerősítése. A Kornéliusz Háza Missziós Egyesület (a továbbiakban KOHME) által a Szolnok-Újvárosban elősegített társadalmi önszerveződés *profilját* két komponens határozza meg:

- az egészségnevelés
- a kooperációfejlesztés

Az egészségnevelési profil az UHUF társadalomfejlesztési komponensében nem az intézményi háttérrel megvalósított egészségügyi tevékenységre fókuszál. (Ez a profil a szolgáltatás-fejlesztési szegmensre jellemző.) Az egészségnevelés a társadalomfejlesztés kontextusában az életútvezetés technikáival dolgozik, mely a következő elemekből áll:

- a közös gondolkodásba a szülőket is partnerként bevonó iskolai drogprevenációs tevékenység;
- az egészséges-harmonikus emberi és munkatársi kapcsolatok érdekében szükséges személyiségelemek és kommunikációs készség tréning-rendszerben történő megerősítése;
- partnerség megerősítése a Szolnok-Újvárosban élő kisebbségi és többségi társadalom tagjai között;
- a fiatalok pozitív előjelű közösségeinek létrehozása az ifjúsági klubok révén, különös tekintettel a Motor úton élők számára;
- sport-foglalkozások a tömegsport által biztosított hasznos időtöltés, közösség-, és jellemformálás lehetőségeinek kihasználása érdekében.

A kooperáció-fejlesztési profil az UHUF társadalomfejlesztési komponensének a meghatározó eleme. A kooperáció tartalma a mind teljesebb körű, egymást kölcsönösen megbecsülő és együttműködésre inspiráló partneri viszony kialakítása. Ennek a kiszélesedő partnerségnek a szinterei a következők:

- partnerség a Szolnok-Újvárosért tevékenykedő önkormányzati képviselő és lakosok között;
- partnerség a Szolnok-Újvárosban tevékenykedő egyházak és a szolgálataikat igénybe vevő lakosság között;
- partnerség a Szolnok-Újvárosban tevékenykedő rendőri szervek, polgárőrök, SZEM-mozgalmi tagok és a lakosság között;
- partnerség a Szolnok-Újvárosban szociális, egészségügyi és gyermekvédelmi szolgáltatást nyújtó állami, önkormányzati és hivatali szervek, valamint az azokat igénybe venni kívánó helyi lakosok között;
- partnerség a Szolnok-Újváros városüzemeltetési problémáit kezelő-megoldó hivatalok és szolgáltatók, valamint az azokban érintett helyi lakosok között;
- partnerség a Szolnok-Újvárosban élők foglalkoztathatóságának javítása érdekében a hátrányos helyzetű álláskereső foglalkoztatási tanácsadásában, képzésében, és munkaszocializációjában együttműködő szervezetek és foglalkoztatók között.

A két profil-elem összekötő kapcsa az un. *Újvárosi Napok* programsorozata. Ebben évente két alkalommal minden olyan szereplőt összegyűjtünk, aki a társadalomfejlesztő szegmensek más területein külön-külön kapcsolódik be az UHUF programjába. Az így létrejövő szélesebb platformon lehetővé válik egy olyan kommunikációs háló megerősítése, amely a lakókörzetben élők "mi-tudatát", ezen keresztül azok összetartozás-tudatát erősíti. Legfontosabb eleme a közös értékek újbóli fölfedezése, és kölcsönös elismerése. Magyar és cigány egy-egy olyan több száz embert megmozgató rendezvényen találkozik, ahol az óvodásoktól az idősök klubjáig, a cigánytánctól a magyar nótáig, a városrészért végzett tevékenység "Újvárosért" díjjal való elismerésétől a közös étkezésig minden egy közös gondolatról szól: mindannyian értékesek vagyunk, és kincseink megosztásával ajándékká válhatunk egymás számára.

A részletes beszámolómat *az egészségnevelési profil* bemutatásával kezdem:

A *drogprevenációs tevékenység* az elkülönülés és szegregáció diszkriminatív társadalmi mintázatait csökkentő életútvezetés bázisán jön létre. Az életútvezetés a szülőcsoport szerves folytatásaként működő, a lakossági véleményformálókat is megszólító Kornéliusz-körben ölt szervezetileg alakot. Az *életútvezetés* itt több, mint személyiségfejlesztő-, és rehabilitáló alkotóelem. A KOHME szakmai hitvallását meghatározó biblia emberkép szerint sokkal

inkább arra akarjuk bátorítani az egyes embert, hogy fölfedezze élete küldetését, célját, hogy ne az "értelmetlen és véletlen" életből, hanem a személyes küldetésén alapuló sorsa ajándékából induljon ki. Az életútvezetés tehát azt a célt szolgálja, hogy mindenki fölfedezhesse saját életének értelmét, másokat meggazdagító potenciálját, – függetlenül attól, hogy milyen társadalmi réteghez, vagy éppen népcsoporthoz tartozik. Olyan fölfedező-útról van tehát szó, mely megtartó erővel bíró értékeket tudatosít egy sokfajta krízis által meggyötört, atomizálódó társadalomban. Ezen belül a KOHME a következő tevékenységet végzi:

Az immár 3, korosztályos lebontásban működő *ifjúsági klub* a fiatalok összegyűjtésére vállalkozik, kreatív, kortárs nyelvezeten és kommunikációs eszközökkel megfogalmazott tematikával. Hangsúlyos elem a drog-prevenció, a sodródó-céltalan élet helyett az autonóm, önálló személyiség. Korosztályos bontásban két csoport az Újvárosi Fejlesztési Irodában találkozik, a Motor úton pedig a Humán Központ munkatársaival együtt működtetünk egy másik ifjúsági klubot. Utóbbi azért fontos, mivel az itt élő fiatalok szocializációja nagy kihívást jelent: a klubba járó 15-20 fiatal nyitott, együttműködésre kész attitűddel rendelkezik. Ezt az intenzív fejlesztést ebben az évben csak úgy tudtuk végre hajtani, hogy munkatársaink között ifjúság-szervező végzettségű kolléga is tevékenykedik.

A felnőtteket megcélzó *Kornéliusz-kör* megbeszélésre kerülő témáinak középpontjában az együttműködés, a konfliktuskezelés, a cigány-magyar összetartozás – a Kornéliusz-körbe cigányok és magyarok is járnak – értékeinek kidomborítása, technikáinak elsajátítása áll. Különösen fontos itt az egymás megbecsülésének üzenete, mely az egymás megajándékozásában, az egymást segítő közös munkában ölt gyakorlati módot.

A *sport-rekreáció* legfontosabb eleme a fiatalok körében az önuralom és a faji előítéletek leküzdése. Ezért vállalta föl a KOHME a Kornéliusz futsal-bajnokságot, mivel a futsal szabályrendszere sokkal fegyelmezettebb játéktípust föltételez, mint a kispályás labdarúgásé. Ugyanilyen fontos számunkra az, hogy magyar és cigány fiatalok együtt vegyenek részt ezeken a rendezvényeken. Csapataik - így pl. a Motor úti válogatott is - így nem az előítéletek, hanem a játék küzdőterén ismerik meg egymást, és jó eséllyel vállalkozhatnak kisebbség ellenes nézetek leküzdésére. Sajnos egyre inkább elterjedtek a fiatalok között ezek a roppant káros ideológiák, ezért nagyon fontos az "Isten előtt minden ember egyenlő" elvének következetes képviselése, illetve átültetése a gyakorlat nyelvére. A finanszírozás biztosítására a Lurkó Focimánia SE keretében futball-szakosztály létrehozását tervezzük.

A továbbiakban a kooperáció-fejlesztés területeit szeretném összefoglalóan bemutatni:

A *lakossági konzultációk*: a lakóközterek olyan fórumokként működnek, ahol a városrész önkormányzati képviselője, valamint a városüzemeltetési osztály és a rendőrség képviselője rendszeresen találkozik a lakossági érdeklődőkkel. Ezeket a rendezvényeket az UFI munkatársai szervezik, jellegükben hangsúlyozottan nem a politikai témák dominálnak. Legfontosabb elemként szerepel a konkrét problémafölvetések kapcsán kialakuló párbeszédben az egymásra való odafigyelés, a segítő szándékú vitakultúra elsajátítása és következetes gyakorlása. Tartalmi elemként az elkeseredett, magányos, szemrehányásokkal és vádakkal teli kommunikációs üzenetek konstruktívvá való átformálása a cél a személyes példamutatás révén. Ezt az attitűdöt az UFI munkatársai is folyamatosan tanulják, és egyre jobb hatékonysággal alkalmazzák.

Az egyházakkal kialakított partneri viszony legfontosabb eleme a *szociális segítségnyújtás* az önzetlenség és irgalmasság gyakorlása révén. Mivel a projekt-mediátor a szolnoki ökumenikus lelkész kör elnöke is, külföldi egyházi kapcsolatai mellett a helyi egyházi kapcsolatrendszerét is jól tudja kamatoztatni annak érdekében, hogy a rászorulóknak anyagi szükséghelyzete felekezeti közötti összefogással valamelyest könnyebbé váljon. A fő hangsúly azonban nem a szociális segítségnyújtáson van! Az adományok átnyújtásakor mindig

elhangzik: ez nem szolgáltatás vagy segély, hanem szeretet-adomány... Mely igazán úgy hasznosul, ha továbbadásra, az irgalmasság cselekedeteire ösztönöz. Ebben a kontextusban értelmeződik a szociális szövetkezetnek, mint a nincstelenek és kisemmizettek létfenntartására összpontosító sajátos vállalkozói formának a létrehozatala is. A KOHME ennek a szociális szövetkezetnek a létrehozásával és működtetésével hangsúlyozottan arra törekszik, hogy a profit elérése helyett a képzést, szakmához jutást és a megélhetést minél több álláskereső számára biztosítsa.

A rendőri szervekkel, az önkormányzati, állami hivatalokkal és a városüzemeltetési szervekkel kialakított partneri viszonyt a *környezetfejlesztés* címszó alatt összegzem. Ennek a három szintérnek az összekötő legfontosabb eleme a felelősségvállalás és elkötelezettség fölélesztése. Ez a terület azért olyan hangsúlyos, mivel a KOHME tevékenységét meghatározó keresztény lelkiség legősibb isteni parancsa így szól: "műveld és őrizd"! Ez a parancs közvetlenül a teremtés bibliai történetébe ágyazódik be, és az ember lelkiismeretére hivatkozik. Munkája során a KOHME ezért szentel fokozott figyelmet az utak, járdák, közvilágítás, a növényzet, a jövő generáció életérzését meghatározó játszótérek állapotának fokozatos javítására, karbantartására. Amikor munkatársaink a lakossági és intézményi összefogást generálva, a városüzemeltetési osztállyal és a különböző szolgáltatókkal karöltve parktisztítási, faültetési, játszótér-karbantartó akciókat szerveznek, mindezt éppen az egyéni felelősség és elkötelezettség fölébresztése érdekében teszik. Hangsúlyozzák: a szemét nem a városé, hanem a miénk, a szebb-gondozottabb környezet pedig az itt élők öröme, nem pedig várospolitikai kérdés.

A foglalkoztathatóság javítása érdekében kialakított partneri viszony keretében végzett *foglalkoztatási tanácsadás* az életútvezetés kontextusában messze több egyfajta szakmai szolgáltatásnál. Természetesen nagy örömeinkre szolgál a Munkaügyi Központ munkatársának az UFI-ban történő szakmai tanácsadása. Ennek a szolgáltatásnak továbbfejlesztése révén ebben az évben már az UFI-ban tud online regisztrációt kérni az álláskereső ügyfél. Az áttörést ott látjuk, hogy a klienskörünkben végzett bátorító, buzdító, figyelem-felkeltő tevékenységünk hatására egyre többen kívánnak visszatérni a munka világába, – olyanok is, akik ezt hosszabb ideje nem tették. Számukra képzési lehetőségeket is szervezünk. Ezt elősegítendő alakítunk ki partneri kapcsolatokat olyan szervezetekkel, melyek képzési központokként és munkáltatóként jelenthetnek továbblépési lehetőséget az álláskereső számára. Ilyen partnertünk a Műszaki Szakközép Iskola, bekapcsolódtunk a Türr István Képző és Kutató Intézet partneri rendszerébe, együttműködünk a Munkalehetőség a Jövőért KHT-val, és saját szociális szövetkezetünk révén törekszünk a foglalkoztatási paletta bővítésére.

3.6. Szolnoki Roma Nemzetiségi Önkormányzat

A nemzetiségek jogairól szóló felhatalmazás alapján, folyamatosan ellátja a cigány/roma nemzetiség kulturális autonómia gyakorlásával összefüggő helyi önkormányzati feladatokat. Képviselet a nemzeti kisebbség érdekeit, védi és támogatja az önazonosság vállalását, segíti az identitás-gyakorlását.

Tevékenysége során mintegy 5-6 ezer cigány/roma szolnoki lakos képviselőjét látja el, mely munka során különösen hangsúlyozott az esélyegyenlőség és diszkrimináció-mentes társadalmi bánásmód garanciáinak kimunkálása.

Az Integrációs Munkabizottság alapító tagja, mindenkori elnöke a koordinációs, irányító testület társelnöke. Az RNÖ képviselőtén keresztül jelenik meg az operatív programok során a cigány/roma, valamint mélyszegény speciális társadalmi csoportok képviselője.

2012 minőségi fejlesztésének legmarkánsabb eredménye „a szegregátumban élők integrációs programja” elnevezésű modell-programban való konzorciumi részvétel. A kísérleti projekt az RNÖ első országos jelentőségű munkája, melynek során önálló tevékenységet látott el, melynek keretében 4 hónapon keresztül napi mentori közreműködést vállalt. Biztosította a mintegy 50 fő bevont napi aktivitásának és motiváltságának fenntartását, a konfliktusok kezelését, és az eredmények nyomon követését.

A program folytatására benyújtott TÁMOP-5.3.6 komplex-program konzorciumában támogatott tevékenységet ellátó partnerként szerepel.

Az RNÖ tevékenysége túlnyomó részt a mélyszegények és krízishelyzetben lévők segítségére irányul. Közreműködése révén jelentős közfoglalkoztatott jut rendszeres munkajövedelemhez, mely foglalkoztatottak munkaköre települési közérdeket jelenít meg. 2012 évben 17 fő 6 órás foglalkoztatását látták el, adminisztratív és szociális asszisztensi feladatkörökben.

Az RNÖ partnerséget vállalt az önkormányzat Integrációs Programjának speciális célkitűzéseinek megvalósításában is. Az Önkéntes Centrum partnerségével megvalósított egy cigány/roma nemzetiségi környezetfejlesztési önkéntes programot, főként azon aktívkorú szociális ellátottak részére, akik az ellátásra való jogosultság megszerzése óta eltelt 1 évben nem létesítettek munkaviszonyt. A program 50 fő számára nyújtott 30 napos közérdekű foglalkoztatási lehetőséget, mellyel hozzájárultak a város közttereinek szépítéséhez és illegális hulladék-lerakás felszámolásához, valamint HHH. gyermeknevelő intézmények karbantartási munkálataihoz.

Az RNÖ számos más, rendkívül széles skálán mozgó tevékenységet véget, melyek címszavakban:

Humán Szolgáltató Központ a Roma Nemzetiségi Önkormányzat ajánlásait is figyelembe véve osztottak téli tüzelőt.

Új nemzetiségi törvény változása miatt az önkormányzat neve is változott. A névváltozás miatt együttműködési megállapodásokat írtunk alá az eddigi együttműködő szervezetekkel, intézményekkel.

Javaslatot írtunk a TKKI Roma telepeken élő lakhatási és szociális integrációs programhoz.

Liget Úti Általános Iskolában nyílt heten vettünk részt.

Liget Úti Általános Iskolában a Gála ünnepségen vettünk részt.

Majálison vettünk részt.

Damjanich szobor koszorúzásán vettünk részt.

Munkaügyi Központ által szervezett munkaügyi megbeszélésen vettünk részt

A 2-es Posta által szervezett kerekasztal megbeszélésen vettünk részt.

Lakossági fórumon vettünk részt a Motor úton.

A Szolnok városi Polgármesteri Hivatallal az SZMSZ-t és az Együttműködési megállapodást írtunk alá a névváltozás miatt.

Együttműködési megállapodást írtunk alá a KÖTI-VÍZIG-gel, és munkavállalókat ajánlottunk Motor úton gyereknapi-sport rendezvényt tartottunk az ott élő gyermekek részére.

A KÖTI-VÍZIG-hez 120 fő munkavállalót ajánlottunk

Szent Tamás Görög Katolikus Általános Iskola által szervezett táboroztatásban segít kezdtünk.

Koordinációs munkacsoport munkamegbeszélésen vettünk részt a Körösi úton.

Szeptember 8.-án a Gulyásfesztivál főzőversenyén vettünk részt.

Karcagon, Roma fórumon vettünk részt.

Ösztöndíjpályázathoz 150 gyermek részére ajánlást adtunk.

Jászapátin közmeghallgatáson vettünk részt.

Magyar Kultúra Napja alkalmából a Szolnok MJV Közgyűlése által alapított díjátadásra felterjesztést írtunk

Az Új Széchenyi Terv – Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében, a „Közoktatási intézmények esélyegyenlőségi alapú fejlesztéseinek támogatása” című, TÁMOP- 3.3.8-12/2 számú pályázati felhívással kapcsolatban Együttműködési Megállapodás írtunk alá a Dr. Hegedűs T. András Szakiskola, Középiskola, Általános Iskola és Kollégiummal.

2012. november 26-án Közmeghallgatást tartottunk.

2011. december 03.-án Mikuláskupa elnevezésű rendezvényt szerveztünk, a hátrányos helyzetű gyermekek részére.

2011. decemberi hónapban, 6 napon keresztül segítettünk 1000 adag étel osztásában, amit a BIGE holding felajánlott a rászorultaknak.

ÁLTALÁNOS TENNIVALÓK

- Minden héten egy alkalommal a képviselők fogadóórát tartanak, ahol a rászorultak segítséget, információt kérhetnek és kapnak.
- Minden nap ügyfélszolgálat van a RNÖ irodában 8: 00- 14: 00 óráig
- Minden hónapban a lakás pályázathoz ajánlásokat teszünk
- Rendszeresen hordjuk a 0- 5 éves korig a gyermekeket és az anyukákat a Tanodába.
- Szükség és igény szerint visszük az anyukákat Egészségügyi szűrésekre.
- 26 Kisebbségi Önkormányzattal van együttműködési megállapodásunk, ami segíti az információáramlást.
- Nemzeti ünnepeken részt veszünk.
- Szollak kft-nek javasoljuk a rendszeres rágcsló irtást.
- Rendszeres iskolalátogatást szervezünk a Liget úti, Fiumei és a Szent Tamás Görög Katolikus Általános Iskolába.
- Önkénteseket alkalmaztunk különböző munkaterületen végzett munkálatokra
- Januártól Októberig minden hónap első hétfőjén irodánkban ingyenes jogi tanácsadást végzett Dr. Kormányos Nóra ügyvédasszony

4. SZMJV IVS Anti-szegregációs Terv megvalósulása

Szolnok Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégájának módosításáról szóló 215/2008. (VII.24.) sz. határozatával Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadta, annak mellékletét képező Szolnok Anti-szegregációs Tervét és programját.

Az Anti-szegregációs Terv 2008-2015 közötti intervallumban elemzi és értékeli a Szolnok Városban végbemenő társadalmi és szegregációs folyamatokat, az azokban közreható okokat és feltárja a szükséges beavatkozások eszközeit, színtereit és módszereit.

Az ASZT célja, hogy csökkenjen a városban a szegregált körülmények között élő, hátrányos helyzetű, kiemelten a cigány/roma lakosság száma és aránya (úgy, hogy egyetlen szegregátum lakóinak száma se növekedjen), valamint hogy javuljon a hátrányos helyzetű, ezen belül hangsúlyozottan a cigány/roma lakosság életminősége és lakáskörülményei, különösen a szegregált területeken élők esetében.

A tervben megfogalmazott célok realizálása érdekében folyamatosan monitorozni kell a szegregációs folyamatokat. Az anti-szegregációs terv céljainak megvalósulását a rögzített indikátorok mentén nyomon kell követni.

Az ASZT 4.3.6.7. pontja rögzíti, hogy a szegretátumok és a szegregációs folyamatok elmélyülésével veszélyeztetett területek lakosságának helyzetéről *évente jelentést kell készíteni*. A monitorozási tevékenységet a Polgármesteri Hivatal Humán Igazgatósága végzi, támaszkodva a városban élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeit rendszeresen vizsgáló Integrációs Munkabizottság évente lefolytatott adatfelvételeire, valamint a szociális ellátórendszert működtető szakemberek és civil szervezetek munkájára.

A Humán Igazgatóság végzi az anti-szegregációs tevékenységek koordinálását és a monitoring rendszer működtetését, évente beszámolót készít a szegregátumok és azok lakóinak helyzetéről, és az anti-szegregációs intézkedések eredményeiről. *A beszámoló részét képezi a Szolnok Megyei Jogú Város Integrációs Programjának teljesüléséről és az Integrációs Munkabizottság tevékenységéről készült éves beszámoló.*

Mindezek alapján elmondható, hogy a 2012. évi Integrációs Program végrehajtása során megvalósuló tevékenységekben kiemelt figyelmet kaptak az ASZT célkitűzései.

Az előterjesztésben tárgyalt eredményeink, melyek realizálódása stratégiaileg kedvező helyzetbe hozta településünket, reálisan segíthetik anti-szegregációs célkitűzéseink megvalósulását, illetőleg azok kezelhető és szakmailag korrekciójának elvégzését.

A konzorciumi megvalósítással létrejött modell-program során, a Szolnok, Törteli út 7. és Motor út által határolt szegregátum területén, lokális szintű pilot-projekt került megvalósításra. Ez a terület a legrosszabb szegregációs indexmutatókkal rendelkező városrész, melyben koncentráltan élnek mélyszegény – főként cigány/roma nemzetiséghez sorolható – családok.

Ezen körülmények miatt, az IVS ASZT a területen található önkormányzati tulajdonú lakások teljes felszámolását írja elő 2015-ig. A telepfelszámolás folyamatát 2009-ig tudtuk saját költségvetési forrásokkal biztosítani, amely az óta megtorpant.

Ebben változást a kormányzati integrációs politika módosulása sem hozott. A települési kartogramok által szegregátumként jelölt területek szociális-, és anti-szegregációs beavatkozásainak folytatását írja elő a nemzeti stratégia, de ahhoz hazai forrásokat nem biztosít a kormányzat.

A probléma kiterjedtségére és a szegregátumban élők lakhatási szükségleteire figyelemmel, - az ASZT céljainak megtartása mellett – 2011. évben konstruktív, áthidaló szakmai döntés született. Rögzítettük, hogy a cigány/roma nemzetiséghez sorolhatókat érintő komplex programokra helyezzük a hangsúlyt. **„Ahol lehet, a telepszerű lakások felszámolását, ahol nem, ott az elemi lakhatási és higiénés feltételek biztosítását, és a továbblépés, a lehetséges kitérés pontok azonosítását tűzzük ki célul.**

A jelzett „szegregátumban élők integrációs programja” konzorciumi projekt is ezen célok megvalósítását szolgálta. A szakmai eredmények rámutattak, hogy céljaink és alkalmazott eszközeink helyesek és hatékonyak, amennyiben azok eredményeinek tartós megtartása biztosítható. A projekt eredmények megtartására, és az átmeneti szociális területi rehabilitáció folytatására biztosít továbblépési lehetőséget a TÁMOP-5.3.6. Komplex telep-program pályázati kiírás.

A pályázat benyújtásra került, melynek elbírálása még nem történt meg. A közbenső időben a létrejött eredmények megtartásán dolgozunk, melyek gerincét a humán szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlő esélyű biztosítása jelenti.

Az ASZT másik kötelezően vállalt fejlesztési területe a Ny-i Városrészhez tartozó Tücsök – Hangya utak által határolt szegregátum. Ezen városrészi beavatkozásokra 2009 óta rendelkezünk szociális város-rehabilitációs tervekkel. Ezen pályázatunk részletes

kidolgozására és benyújtására is ez évben kerülhet sor, az ÉAOP-5.1.1/B2-12 kiemelt projekt keretében. Az operatív program megyei jogú városok város-rehabilitációs témájú projektjeihez nyújt támogatást, melyből valósulhat meg Szolnok, Nyugati városrész szociális rehabilitációja.

A projekt SZMJV ASZT-nek másik sarokpontja, amely a 48 önkormányzati lakás felújítása mellett, tartalmaz egy közösségi funkciójú közművelődési intézmény-építést is. A kulturális centrum létesítése prioritást élvező javaslata a helyi cigány/roma nemzetiségnek, amely funkció integráltan jelenhet meg a létesítményben.

A projekt fontos település-, és közösségfejlesztési célt is megvalósít, melynek során a társadalmi bűnmegelőzés előmozdítására és a területi közbiztonság javítására egy polgárőr központ létesül.

A pályázat kimunkálása során kiemelt figyelmet és hangsúlyt kapott az önkormányzat integrációs politikája, az Integrációs Programmal történő szinkronizálás. A pályázat tartalmaz egy ún. „program-alap”-ot, melyre az akcióterületen megvalósuló mini-projektek koordináló civil és non profit szervezetek pályázhatnak. A pályázati alap segíti a civil és érdekképviseleti szervezetek kapacitásainak fejlesztését és működési megerősítését.

5. Pénzügyi beszámoló:

Tervezési alapegység: Humán szakfeladat célelőirányzatai- Szociális feladatok- Integrációs Program

Romák társadalmi integrációját elősegítő tevékenységek, programok	Összeg (Ft)
Eredeti előirányzat	2 500 000,-
2012. évi felhasználás	1 491 079,-
Visszavont kötelezettség-vállalás	807 000,-
2012. évi maradvány	1 008 921,-

2012. évi költségvetés Integrációs Szakfeladat; Integrációs Program

Előirányzat: 2 500 000,-Ft

Felhasználás: 1 491 079 ,- Ft (99,58%)

Támogatott	Időpont	Tevékenység	Összeg	Megjegyzés
PHESZ	2012. 03.	Konzorciumi megállapodás aláírása	12.485,-	
SZKTT HSZK Gyerekház	2012. 04. mód.: 10.25.	Gyerekház működési feltételek javítása	300.000,-	
PHESZ	2012. 04.	Tisza Mozi Kft. filmvetítés	50.000,-	Fliengauf Bence: „Csak a szél”
Újvárosi Gyermekért Alapítvány	2012. 05.	Újvárosi Napközis Tábor	500.000,-	

HTA Szakközépiskola	10.25.	Szivárvány Táncegyüttes	100.000,-	
Generációk Együtt Egyesület	10.25.	HHH Gyermek juttalmazása (utalvány)	400.000,-	
PHESZ	12.05.	HHH Gyermek juttalmazása (ajándék)	98.772,-	
PHESZ	12.05.	HHH Jut. ünnepség műsorvezetés+oklevél	29.822,-	
New Top Talent SE (Burai Mónika)	12.01.	HHH. tanuló versenysport támogatás	107.000,-	szerződés kötelező mellékletei hiányában visszavonva
SZKTT HSZK		Családsegítő programok és szolgáltatások	700.000,-	szerződés kötelező mellékletei hiányában visszavonva
Maradvány			1 008 921,-	

Tisztelt Közgyűlés!

A fentiekben szereplő beszámoló tárgy szerű, és a szakmai relevanciákat értékelő összefoglalása a Integrációs Munkabizottság Cselekvési Feladatterv tárgyidőszaki teljesüléséről. A rögzített adatok biztató eredményeket mutatnak, melyek jövőbeni megtartása, fenntarthatóságának biztosítása komoly kihívás elé állítja önkormányzatunkat, partnereinket és valamennyi érdekeltet.

Egyrésztől láthatóan bővíteni szükséges a társadalmi integrációra bevonható, főként humán erő források körét és mértékét, másrésztől olyan technikákat is ki kell fejleszteni, amelyekkel a megkezdett folyamatok támogathatóak, az elért eredmények megtarthatóak, és amelyekkel megelőzhetőek a szegregált társadalmi viszonyok terjedése, illetőleg újratermelődése.

Hosszú távú integrációs programot ma már csak úgy lehet készíteni, hogy abban megjelenik a készítő és alkalmazók esélyegyenlőségi politikája, és az önkormányzat valamint intézményei kiemelt felelősséget és szerepet vállalnak a rászorulóknak támogatásában.

Szándékaink szerint az Integrációs Program folyamatos fejlesztése azon feltételek megteremtésének rendelődik alá hosszútávon, amelyek segítségével bárki hozzáférhet a fejlődést és az életkörülmények javulását szolgáló feltételekhez, közszolgáltatásokhoz, egyúttal a nyilvánosság által látható módon bizonyítja a támogatások eléréséhez szükséges öngondoskodás szándékát.